

SILLAMÄE EESTI PÕHIKOOI ÕPPEKAVA

Kinnitatud 28.05.2025
Käskkiri 1-2/25/29

ÜLDSÄTTED	4
1. KOOLI VÄÄRTUSED JA ERIPÄRA	6
1.1. Põhihariduse alusväärtused	6
1.2. Kooli väärtused:	7
1.3. Kooli eripära	7
2. KOOLI ÕPPE JA KASVATUSEESMÄRGID	8
2.2. Põhikooli sihiseade lihtsustatud õppes	8
3. VALDKONDADESISESED JA -ÜLESED LÕIMINGUVÕIMALUSED	9
4. ÜLDPÄDEVUSTE KUJUNDAMISE PÕHIMÕTTED.	11
4.1. Lihtsustatud õppes taotletavad üldpädevused	16
4.2. Kooliastme pädevused	18
4.3. Lihtsustatud õppe arenguperioodide pädevused	21
4.4. Valdkonnapädevused	24
5. ÕPPEKAVA LÄBIVATE TEEMADE KÄSITLEMINE	24
6. ÕPPEKORRALDUS, SH ÕPPE KORRALDAMISE VIISID	26
6.1. Tunnijaotusplaan põhikoolis õppeaineti ja klassiti	26
6.1.1 Tunnijaotusplaan (PRÕK)	27
6.1.2 Lihtsustatud õppe korraldus	29
6.1.3 Tunnijaotusplaan, lihtsustatud õpe	30
6.2. Valikainete, võõrkeelte valik ja vaba tunniressurssi kasutamine	31
7. ÕPPEKESKKONNA MITMEKESISTAMISEKS KAVANDATUD TEGEVUSED	32
8. LIIKLUSKASVATUSE TEEMAD JA NENDE KÄSITLEMISE MAHT	34
9. III KOOLIASTME LOOVTÖÖ TEMAATIKA VALIKU, JUHENDAMISE, TÖÖ KOOSTAMISE JA HINDAMISE KORD	36
10. HINDAMISE KORRALDUS KOOLIS.	37
10.1. Tulemuse hindamine hindegaga „nõrk“, kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine	37
10.2. Järelevastamise ja järeltööde sooritamise kord	38
10.3. Hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord	39
10.4. Kokkuvõttev hindamine	39
10.5. Kasutatav hindamissüsteem	40
10.6. Mitteeristav hindamine (arvestatud+, arvestatud, mittearvestatud)	41
10.7. Kirjeldavate sõnaliste hinnangute kasutamine põhikooli I ja II kooliastmes	42

10.8	Põhikooli õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta õpilasele ja vanemale kirjaliku tagasiside andmise kord	42
10.9	Kooli õppekava välise õppimise või tegevuse arvestamine koolisõpetatava osana	43
10.10	Täiendavale õppetööle jätmise, järgmisse klassi üleviimise ning klassikursust kordama jätmise täpsustatud tingimused ja kord	43
11	ÕPILASTE ARENGU JA ÕPPIMISE TOETAMISE KORRALDUS NING ÕPILASTE JUHENDAMISE JA HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE ÕPPEKORRALDUSE PÕHIMÕTTED, TUGITEENUSTE RAKENDAMISE KORD	44
12	KARJÄÄRIÕPPE JA NÕUSTAMISE KORRALDAMINE	47
13	ÕPILASTE JA LASTEVANEMATE TEAVITAMISE JA NÕUSTAMISE KORRALDUS	48
14	ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED	49
15	KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD	50

ÜLDSÄTTED

Sillamäe Eesti Põhikooli kooli (edaspidi „kool“) õppekava koosneb õppekava üldosast ja ainevaldkondade õppeainete ainekavadest.

Õppekava üldosas sätestatakse:

- 1) kooli väärtused ja eripära (vabariigi valitsuse 3. jaanuari 2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ (edaspidi PRÕK), § 24 lg 6 p 1;
- 2) kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid (PRÕK § 24 lg 6 p 1; vabariigi valitsuse 16.12.2010. a määruse nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“, edaspidi PRLÕK);
- 3) õppekorraldus koolis (PRÕK § 24 lg 6 p 2; PRÕK § 15 lg 1; PRLÕK lisa 1), sh õppe korraldamise viisid (PRÕK § 15 lg 2; PRLÕK lisa 1):
 - tunnijaotusplaani õppeainete ja klassiti, sealhulgas PRÕK § 15 lõikes 4 nimetatud tundide kasutamine (PRÕK § 24 lg 6 p 2), vaba tunnimahu kasutamine (PRÕK § 15 lg 4); PRLÕK lisa 1 p 4 nimetatud tundide kasutamine ja vaba tunnimahukasutamine;
 - PRÕK ja PRLÕK-s sätestatud õppeainete nimetustes või õppemahtudes tehtud erisused ja erisuste tegemise põhjendused (PRÕK § 24 lg 6 p 2; PRÕK § 15 lg 5), sh kooli õppekava erinevused võrreldes PRÕK või PRLÕK-ga, kui kooli hoolekogunõusolekul on muudetud läbivate teemade nimistut või tunnijaotusplaani (PRÕK § 15 lg 5);
 - valikainete ja võõrkeelte valik (PRÕK § 24 lg 6 p 2; PRLÕK lisa 1);
 - läbivate teemade ja lõimingu rakendamine (PRÕK § 24 lg 6 p 2);
- 4) kooli õppekava välise õppimise või tegevuse arvestamine koolis õpetatava osana (PRÕK § 15 lg 9; PGS § 17 lg 4);
- 5) pädevuste (üldpädevuste, valdkonnapädevuste ja kooliastmetes taotletavate pädevuste) kujundamiseks (PRÕK § 4 lg 2) ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused, sh õppekava rakendamist toetavad tegevused, õppekäigud ja muu taoline (PRÕK § 24 lg 6 p 3);
- 6) liikluskasvatuse teemad kooliastmeti, mis tulenevad riiklikes õppekavadest sätestatud läbivast teemast „Tervis ja ohutus“, nende käsitlemise ulatus ning kavandatud liikluskasvatusalased tegevused (Vabariigi Valitsuse 20. oktoobri 2011. a määrus nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“ § 6 lg 3 ja lg 4);
- 7) III kooliastmes läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva (PRÕK § 15 lg 8) loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord (PRÕK § 24 lg 6 p 4);

8) hindamise korraldus (PRÕK § 24 lg 6 p 5) ja hindamise täpsustatud tingimused ja kord (põhikooli- ja gümnaasiumiseadus edaspidi PGS § 29 lg 4):

- tulemuse hindamine hindegas „nõrk“, kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine (PRÕK § 21 lg 6);
- järelevastamise ja järeltööde sooritamise kord (PRÕK § 21 lg 7);
- hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord (PRÕK § 19 lg 4);
- kokkuvõtva hindamise sageduse kindlaksmääramine - poolaasta-, trimestri- või veerandihind (PRÕK § 22 lg 2), et teavitada õpilast ja vanemat kokkuvõtivatest hinnetest (PRÕK § 22 lg 4);
- kasutatav hindedüsteem ja hinnete viie palli süsteemi teisendamise põhimõtted (PRÕK § 21 lg 4);
- kirjeldavate sõnaliste hinnangute kasutamine põhikooli I ja II kooliastmel (PRÕK § 21 lg 5);
- põhikooli õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta õpilasele ja vanemale kirjaliku tagasiside andmise kord (PRÕK § 19 lg 3);
- täiendavale õppetööle jätmise, järgmisse klassi üleviimise ning klassikursust kordama jätmise täpsustatud tingimused ja kord (PGS § 29 lg 4);

9) õpilaste arengu ja õppimise toetamise korraldus (PRÕK § 24 lg 6 p 5) ning õpilaste täiendava juhendamise (PGS § 37 lg 4) ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord (PRÕK § 24 lg 6 p 6):

- individuaalse õppekava koostamine või muu tugisüsteemi määramine õpilasele, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused (PRÕK § 22 lg 7);

10) karjääriõppe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldamine (PRÕK § 24 lg 6 p 7);

11) õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus (PRÕK § 24 lg 6 p 8);

12) õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted (PRÕK § 24 lg 6 p 9);

13) kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord (PRÕK § 24 lg 6 p 10).

Ainevaldkondade õppeainete ainekavades on esitatud tulenevalt riikliku õppekava § 24 lõikest 7 ainult õppeainete õpitulemused ja õppesisu kirjeldused klassiti.

Kooli õppekava on koolis õpingute (õppe- ja kasvatustegevuse) alusdokument, mis on koostatud PGS § 17 lõike 1 alusel, milles eelkõige tuuakse välja kooli eripärast tulenevad valikud PRÕK ja PRLÕK raames ning milles kirjeldatakse õppe rõhuasetused ja tegevused õppekava täitmiseks.

Kooli õppekava koostamisel on lähtutud PRÕK §-st 24, PRLÕK § 4. ja laste liikluskasvatuse korra § 6 lõikest 3.

Kooli õppekava on väljundipõhine, milles kõrgeim õpiväljund on omandatud üldpädevused, s.o suutlikkus asjatundlikult, loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida teatud tegevusalal või

tegevusvaldkonnas, perekonnas, tööl, avalikus elus, kultuurikandjana. Üldpädevused on kirjeldatud PRÕK § 4 lõikes 4. Üldpädevused on valdkonna- ja aineülesed ja nende kujunemise tagamine õpilastel on kõigi koolis tegutsevate isikute ühine eesmärk.

Väljundipõhises õppes on rõhuasetus õpilaste poolt õppimise kaudu õppeprotsessi lõpuks omandatavate õpitulemuste/pädevuste omandamisel ja nende hindamisel. Õpilastel lastakse demonstreerida õpitulemuste/pädevuste omandatust võimalikult erinevates olukordades tulenevalt õpitulemuse väljundverbist ja antakse soorituste kohta tagasisidet tuues välja õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning andes soovitusi edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpitulemuse/pädevuse omandamist. Kooli õppekavas esitatud õppesisule pühendatakse arvestatav hulk aega, lähenedes õppesisule mitmekesiselt, nii et õpilased õpivad õpitut kasutama erinevates situatsioonides. Õppesisu käsitles teeb valiku aineõpetaja, arvestusega et klassiti kirjeldatud õpitulemused, üld- ja valdkonnapädevused oleksid saavutatud.

Väljundipõhise õppe õpikäsitus väljendub selles, et õpetamine on õpilase vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õpikeskkonna organiseerimine viisil, et õpilane saavutab õppekavas kavandatud õpitulemused/pädevused.

Õppetegevus koolis on tervikuna korraldatud viisil, et saaks toetatud iga õppija individuaalne ja sotsiaalne areng ning toimuks õpioskusi, loovust ja ettevõtlikkust arendav õppimine.

1. KOOLI VÄÄRTUSED JA ERIPÄRA

1.1. Põhihariduse alusväärtused

Põhihariduses toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Põhikool loob tingimused õpilaste erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks ja eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks, arvestades kohalikku omapära.

Põhikool kujundab väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks.

Sillamäe Eesti Põhikool juhindub riiklikes õppekavades nimetatud alusväärtustest, mis on kas üldinimlikud (ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) või ühiskondlikud (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).

Koolipere on sõnastanud uue arengukava ja õppekava koostamisel eriti olulised väärtused, mis on kujunenud 30 aasta jooksul ning mida peaks kindlasti hoidma ja edendama ka tulevikus.

Kooli väärtused on olulised nii käitumishoiakute kujundamiseks, reeglite ja põhimõtete teadvustamiseks, valikute ja otsuste tegemiseks, õppeprotsessi planeerimiseks kui ka õppetöövälise tegevuse kavandamiseks.

1.2. Kooli väärtused:

1.3. Kooli eripära

1993. a avati eesti õppekeelega kool lasteaiahoones. Õpilasi oli esimesel kooliaastal 33. 1994. aastal avati koolihoone kõrval eestikeelne lasteaed. Sellest ajast peale hakkas suurenema kooli tulevate õpilaste arv. Kool asub mõtteliselt ja ruumiliselt mitmetel piiridel. Kultuuriline kirjusus on nii ruumiline kui ajaline. Keskajani on piirkond olnud vadjakeelne, sealt edasi eestikeelne ning uuemas ajas venekeelne. Õppekeelest erineva emakeelega õpilasi on koolis tänasel päeval 99%. Kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keelele ja kultuurile.

Kooli eripära on looduslikult ja kultuuriliselt mitmekesise asukoha ning piirideülesuse teadvustamine ja kasutamine õppe- ja kasvatustöös.

Kooli iseloomustab püüd hoida avatud suhteid koolitöötajate, õpilaste ja lastevanemate vahel. Sõbralik atmosfäär aitab hoida paremat töökeskkonda ning muudab võimalikud probleemid nähtavaks enne nende eskaleerumist. Koolipere terviklikkuse kujundamine algab pikapäevarühmadest ning lõpeb kontakti hoidmisega vilistlastega.

2. KOOLI ÕPPE JA KASVATUSEESMÄRGID

2.1. Põhikooli sihiseade

- 1) Kooli lõpetanud õpilane on omandanud üld-, kooliastme- ja ainevaldkonnapädevused. Õppe- ja kasvatuse aineüleseks eesmärgiks on PRÕK § 4 lõikes 4 esitatud üldpädevuste, PRÕK §-s 7, 9 ja 11 kooliastmeti kirjeldatud pädevuste ning PRÕK ainevaldkonnakavades esitatud valdkonnapädevuste kujunemine, arvestades Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. a soovitusel „Võtmepädevuste kohta elukestvas õppes“ sätestatut.
- 2) Kooli lõpetanud õpilane on saavutanud riiklikes õppekavades esitatud õpitulemused. Põhikooli lõpetanu õpitulemused on kooskõlas kvalifikatsiooniraamistiku 2. tasemel kirjeldatud üldnõuetega: õpilasel, kes lõpetab põhikooli, on teadmised ainevaldkonna-alaste faktide kohta, põhilised kognitiivsed ja praktilised oskused vastava teabe kasutamiseks, et täita ülesandeid ja lahendada tavalisi probleeme, kasutades lihtsaid reegleid ja töövahendeid ning suutlikkus töötada ja õppida juhendamisel, kuid mõningase iseseisvusega.
- 3) Kool toetab iga õpilase individuaalset arengut. Kool aitab kaasa põhikooli õpilaste kasvamisele loovateks ja mitmekülgseteks isiksusteks. Põhikooli õpilastele on tagatud eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine. Koolis on loodud põhikooli õpilastele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õpikeskkond, mis toetab õpilaste õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

Põhikooli õpilasel, kes on läbinud kooli õppekava, on kujunenud põhilised väärtushoiakud ning õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest.

On loodud alus enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.

Põhikooli õpilased on jõudnud selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning omavad valmisolekut õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Põhikooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.

2.2. Põhikooli sihiseade lihtsustatud õppes

Põhikooli sihiseade lihtsustatud õppes Lihtsustatud õppe sihiseade lähtub PRÕK üldosa §-s 3 sätestatust, arvestades seejuures lihtsustatud õppel õpilaste individuaalseid hariduslikke erivajadusi.

- 4) Lihtsustatud õppe põhiülesanne on toetada ja suunata tõhustatud või erituge vajava õpilase arengut. Iga õpilase hariduslike erivajaduste ületamiseks või vähendamiseks rakendatakse temale sobilikke eripedagoogilisi meetodeid. Vajaduse korral koostatakse õpilasele individuaalne õppekava, milles esitatakse vähendatud või ka kõrgendatud nõuded õpitulemustele.
- 5) Lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 46 lõikest 7 koostatakse igale lihtsustatud õppe õpilasele individuaalse arengu jälgimise kaart (IAJK). Individuaalse õppekava koostamisel lähtutakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil olevast teabest.
- 6) Lihtsustatud õppe sisu on valdavalt suunatud praktiliste oskuste ja teadmiste omandamisele. Õpetamine, kasvatamine ja arengu toetamine toimub valdavalt praktilise õppeviisi (harjutamise) kaudu. Reegleid ja teoreetilisi teadmisi õpetatakse minimaalselt, aga sel määral, et üldistada ja teadvustada praktiliselt omandatud.
- 7) Kooli õppe- ja kasvatusprotsessis kujundatakse õpilastel suutlikkust ja oskusi, et pingutada jõukohasel viisil ning teha koostööd nii eakaaslaste kui ka erinevate täiskasvanutega. Taotletakse, et õpilastel kujuneksid teadmised, oskused ja hoiakud, mis võimaldavad neil (vajaduse korral suunamise või abiga) jälgida, hinnata ning kohandada oma käitumist ja õpitegevust.
- 8) Väärtushoiakute kujundamisel taotletakse, et õpilane tunneb vastutust oma tegude tagajärgede eest, järgib üldlevinud väärtusi, määratleb end riigi kodanikuna.
- 9) Lihtsustatud õppel põhikooli lõpetaja on praktilist tööd väärtustav ja täiendus- ning kutseõppeks valmis olev ühiskonnaliige. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele isiksusteks, kes on motiveeritud jätkama õpinguid ja tulevad võimalikult iseseisvalt toime erinevates rollides: perekonnas, võimetekohasel töö ja avalikus elus.
- 10) Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste kujunemist toetab järjepidev koostöö erinevate osaliste vahel. Tähtis on õpetajate, tugispetsialistide ja lastevanemate koostöö (ühised nõudmised, samalaadne abi jms). Vajaduse korral kaasatakse tugispetsialiste väljastpoolt kooli, kohaliku omavalitsuse esindajaid jt.

3. VALDKONDADESISESED JA -ÜLESED LÕIMINGUVÕIMALUSED

Valdkonnasisesed ja õppeainete lõimingu võimalused teiste ainevaldkondadega on kirjeldatud riikliku õppekava ainevaldkonna kavades. Õpetaja arvestab nende võimalustega õppetöö planeerimisel ja läbiviimisel.

Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandab põhikool kooli õppekavaarenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus.

Lõimingu eesmärgiks on pakkuda õpilastele motiveeritud õppimist, seostada teadmisi õpilasest ja tema huvidest lähtuvalt ning soodustada sellega õpilase aktiivsust. Lõiming toetab õpilast üldpädevuste ja ainevaldkondade pädevuste kujunemisel. Lõimingu planeerimine põhikoolis teostub kooli õppekava arendamise käigus, samuti õppe-ja kasvatustöö planeerimisel.

Õpetuse lõimumine toimub mitmel erineval moel:

- ainetevahelised seosed - erinevate õppeainete õppesisu elementide seosed;
- ajaline kooskõla - kaht iseseisvat õppeainet seostatakse ajaliselt, ühes aines õpitu toetab teises õppeaines õpitavat;
- õppeainete kombineerimine- luuakse seoseid kahe või enama õppeaine vahel ja sees;
- teemakeskne lõiming - erinevate õppeainete ja läbivate teemade lõiming, ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ja viiside abil.

Lõimingu saavutamiseks korraldab kool õpet ja kujundab õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust; täpsustades pädevusi, seades õppeeesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme.

Lõimingu puhul on oluline lõimingutsentri määratlemine. Lõimingutsentriks võivad olla:

- teadmine, oskus, suhtumine, keskne idee;
- aineülene idee: pädevused, õppeviisid (individuaalne, paaris- ja rühmatöö, ajurünnak), õppeülesanded (projekt, referaat, uurimistöö, loovtöö), probleem, meetod või vahend.

Lõimingu õnnestumiseks on oluline õpetajate koostöö. Õpetaja on lõimingu viiside valikul vaba.

Lõiming on tegevus, mis eeldab:

- õpilaskeskset õppetegevust;
- õpilase aktiivsust ja motiveeritust;
- päheõppimise vähendamist, leidmist, lahendamist ja lahenduste põhjendamist;
- kriitilist ja läbi mõeldud teadmiste õppimist;
- õppimise seostamist reaalse eluga;
- tähenduslikumat ja tulemuslikumat õppimist;
- arutelusid ja suhtlemist;
- tänapäevaseid õpetamismeetodeid;
- uurimusliku õppe ja probleemõppe kasutamist: vaatlus, hüpotees, katse, analüüs, õppematerjali süstematiseeritust;
- teadmiste omandamist kogemuste põhjal ja seostatuna.

Lõimingu saavutamiseks korraldab kool järgmisi tegevusi:

1) Õppe- ja kasvatustöö alal

- õppeekskursioonid, õppekäigud, õuesõpe, muuseumiõpe

- osalemine sportlikus tegevuses - spordipäevad koolis, linnas, maakonnas
- huvitegevus, projektitegevus, loovtöö
- metoodiline tegevus (õpilaskonverentsid, ainenädalad)
- ettevalmistamine ning osalemine olümpiaadidel, ainealastel võistlustel ja konkurssidel
- kogemuste vahetamine sõpruskoolidega
- läbivate teemade käsitlemine ainetundides ja huvitegevusüritustes
- koostöö linna teiste asutustega
- koostöö kutseõppeasutuste ja gümnaasiumidega
- multikultuurilise inimese kasvatusel suunatud tegevused (loengud, projektid jms)
- kodanikualgatuse ja kodaniku positsiooni kasvatus (loengud, projektid jms)

2) Õppekavavälised tegevused

- läbivad teemad
- ekskursioonid
- õpilasesinduse töös osalemine
- projektitegevus.

Lõimingu viisi valik on õpetajale vaba ning viisi valik sõltub sellest, mida tahetakse lõimimisega saavutada, kas luua seoseid üksikute õpitulemuste vahel, ainevaldkondade sees ja ainevaldkondade vahel või soovitakse lõimingu saavutada kooliastme pädevusi, üldpädevusi või valdkonnapädevusi.

4. ÜLDPÄDEVUSTE KUJUNDAMISE PÕHIMÕTTED.

Riikliku õppekava tähenduses on pädevus asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida. Pädevused jagunevad üld- ja valdkonnapädevusteks ning kooliastmes taotlevateks pädevusteks.

Üldpädevused on ainevaldkondade ja õppeainete ülesed pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu, ent ka tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu ühistöös. Kõik üldpädevused on tänapäeva ühiskonnas toimetulekul võrdselt olulised.

Kõik kooli üldtööplaanis olevad koolisisesed ühistegevused on suunatud üldpädevuste kujundamisele ja toetamisele õpilastel.

Üldpädevuste kujundamisel koolis on väga oluline koht õpetajate eeskujul – kõikide pädevuste osas, mille kujunemist õpilastes toetatakse, peab õpetaja näitama eeskuju.

- 1) **Kultuuri- ja väärtuspädevus** on kujunenud, kui õpilane on suuteline hinnata inimsuhteidja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid.

Kultuuri- ja väärtuspädevuste kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Koolis määratletakse ja sõnastatakse meeskonnatööna, kaasates õpilasi, lapsevanemaid ja õpetajaid, kooli põhiväärtused. Kooli põhiväärtused on igapäevaselt nähtaval kohal kooli ruumides. Erinevaid töövorme kasutades arutatakse õpilastega põhiväärtuste üle.
- Õpetaja ülesanne on õpilastega eakohaselt tundides läbi arutada päevakajalised sündmused või ühiskonnas ja maailmas esiplaanil olevad aktuaalsed küsimused. Arutelusid läbi viies peab õpetaja käsitlema mingi sündmuse, nähtuse või seisukoha erinevaid tahke, demonstreerides sallivuse aluseks olevat mõtteviisi: igal nähtusel on vähemalt kaks põhjendust, igal sündmusel on vähemalt kaks tõlgendust, igal seisukohal on vähemalt üks vastandseisukoht.
- Koolis keskendutakse teiste loomingu väärtustamisele eelkõige õpilaste suutlikkuse kujundamise kaudu vältida plagiaati kirjalike tööde koostamisel. Korrekse viitamissüsteemi kasutamist kirjalike tööde koostamisel jälgivad kõik õpetajad.
- Koolis kujundatakse õpilaste ilumeelt ühelt poolt koolis valitseva esteetilise õppekeskkonna kaudu. Teisalt järgitakse põhimõtet: esitatavad kirjalikud tööd peab alati olema korrektselt ja esteetiliselt vormistatud.

- 2) **Sotsiaalne ja kodanikupädevus** on kujunenud, kui õpilane suuteline ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut ja Eesti riiklikku iseseisvust; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvuste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel

Sotsiaalse- ja kodanikupädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Vastutustunde kujundamine toimub koolis eelkõige kokkulepete sõlmimise ja kokkulepetest kinnipidamise jälgimise teel. Kokkulepete saavutamine tähendab osapoolte ärakuulamist ja teineteisega arvestamist (selle mõistmist, kas kokkulepet on võimalik täita) ning kõigi osapoolte kokkuleppega nõustumist. Oluline roll on selle

juures õpetajatel asjakohasel suhtlemisel ja kannatlikkusel asju läbi rääkida ning järjekindluses kokkulepetest kinnipidamise jälgimisel.

- Demokraatliku mõtteviisi kujundamine õpilastes toimub igapäevase õppe- ja kasvatusprotsessi korralduse kaudu. Õppeprotsessi kavandamine peab olema avalik, st õpilased peavad kursuse alguses teadma, mida õpetatakse, millised on oodatavad õpitulemused, kuidas toimub hindamine ning millised on hindamiskriteeriumid. Kõik muutused õppeprotsessi käigus arutatakse õpilastega läbi. Välistatud on ootamatud kokkuvõtvad hindamised.
- Kehtestatud reeglite järgimisel peab õpetaja näitama õpilastele ise eeskuju. Õpilastelt ei ole eetiline nõuda reeglite täitmist, mida õpetaja ise ei täida.
- Eraldi tähelepanu pööratakse kõikides õppeainetes õpilaste koostööoskuste arendamisele meeskonnas töötamisel. Kui õpetaja on planeerinud õppemeetodina kasutada rühmatööd, siis peale selle läbiviimist järgneb rühmatöö tulemuste arutelu, ka arutelu rühma kui meeskonna toimimise teemal ning tehakse järeldused edaspidiseks.

3) **Enesemääratluspädevus** on kujunenud, kui õpilane on tõendanud oma suutlikkust mõistaja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades, käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise, lahendada suhtlemisprobleeme. Enesemääratluspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Kõikides õppeainetes kasutatakse kujundava hindamise raames õpilaste enesehindamist, mille käigus õpilased õpivad määratlema enda tugevaid ja nõrku külgi ning kavandama parendustegevusi.
- Õpilastega läbiviidavad arenguestlused põhinevad õpilaste eneseanalüüsil.
- Õpilaste poolt koostatud kirjalikud tööd sisaldavad kirjalikku tagasisidet soorituse tugevuste ja nõrkuste kohta. Tagasisidet võib saada eelnevalt teadaolevate kindlate kriteeriumide põhjal õpetajalt, kaaslastelt või ka eneseanalüüsi korras.

4) **Õpipädevus** on kujunenud, kui õpilane on tõendanud oma suutlikkust organiseerida õppekeskkonda ja hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteksvajaminevat teavet; planeerida õppimist ning seda plaani järgida; kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades, seostada omandatud teadmisi varem õpituga; analüüsida enda teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjale dasiõppimise vajadust.

Õpipädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Kõikides õppeainetes keskendutakse ühe olulisema õpipädevuse komponendi, funktsionaalse lugemisoskuse arendamisele. Eelkõige kujundatakse õpilastel oskusi

leida informatsiooni teatmeteostest ja Internetist. Õpikuid käsitletakse koolis üheteatmeteose liigina. Järgitakse põhimõtet, et õpitulemuste saavutuse kontrollimisel võivad õpilased, sõltuvalt õpitulemusest, kasutada vajalikke abimaterjale või vahendeid.

- Õpiraskuste esinemisel koostatakse esmase õpiabimeetmena õpilase ja õpetaja koostöös õpilasele kirjalik individuaalne arenguplaan raskustest ülesaamiseks. Individuaalne arenguplaan on õpilase ning õpetaja vabatahtlik kokkulepe ja on suunatud õpetaja konsultatsiooni- ja järelevastamise aja tulemuslikumaks ärakasutamiseks. Jätkuvate õpiraskuste puhul rakendatakse individuaalset õpiabi või individuaalset õppekava.

- 5) **Suhtluspädevus** on kujunenud, kui õpilane on suuteline ennast selgelt, asjakohaselt javiisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi.

Suhtluspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- a. Kõikides klassiruumides ja õppetundides on võimalik kasutada õigekeelsussõnaraamatuid, võõrsõnade leksikone või Sõnaveebi. Õpetajad suunavad õpilasi neid järjekindlalt kasutama.
- b. Eraldi tähelepanu pööratakse õpilaste esinemisalase pädevuse kujunemisele. See, kas õpilased on valmis vabatahtlikult klassi ees esinema, sõltub eelkõige sellest, millise vaimse ja sotsiaalse õppekeskkonna õpetaja on suutnud luua. Õpilasi ei tohi sundida esinema vastu nende tahtmist, tuleb juhendada ja toetada juhul, kui õpilane avaldab oma soovi esinemiseks.
- c. Õpilastel kujundatakse oskust anda kaasõpilastele konstruktiivset kirjalikku ja suulist tagasisidet. Tagasiside andmine toimub õpetaja juhendamisel, mille käigus järgitakse konstruktiivse tagasiside andmise reegleid.

Suhtluspädevuse kujundamiseks ja toetamiseks, koolis korraldatakse selliseid üritusi nagu: eesti keele nädala ning emakeelepäeva tähistamine, õpetajate päev. Õpilased osalevad aktiivselt koolisisestel üritustel peojuhi ning korraldaja rollis.

Sillamäe Eesti Põhikool loob tingimused õpilastele eestiseses Veni Vidi Vici õpilasvahetusprogrammis osalemiseks.

6) **Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus**

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevuse all mõistetakse õpilase suutlikkust kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid ja mudeleid,

lahendades erinevaid ülesandeid koolis ja igapäevaelus; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia tähtsust ja mõju igapäevaelule, loodusele ja ühiskonnale, kirjeldada maailma mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt; kasutada loogilist mõtlemist igapäevaelu probleemide lahendamisel ning teha faktidel põhinevaid järeldusi.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- a. Kõikides ainetes pööratakse tähelepanu matemaatiliste esitusviiside (näiteks diagrammid) kasutamisele oma aines.
- b. Kõikides ainetes pööratakse tähelepanu õppeaines sisemiste seoste nägemisele ja esiletoomisele.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevuse kujundamiseks ja toetamiseks kooli õpilased osalevad erinevatel võistlustel, nagu SUDOKU, KÄNGURU jt. Lisaks sellele, õpilased läbivad jalgratturi koolituse, osalevad talgutel „Teeme ära!“. Õppeaasta jooksul korraldatakse õuesõpet, erinevaid väljasõite ja õppekäike, mis arendavad ja täiendavad õpilaste matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevust.

7) Ettevõtlikkuspädevus

Ettevõtlikkuspädevuse all mõistetakse õpilase suutlikkust luua ja ellu viia ideid, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neist peituvaid võimalusi, võtta vastu uusi väljakutseid, arendada riskivalmidust; seada eesmärged, koostada lühi- ja pikaajalisi plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi, arendades algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske; rakendada finantskirjaoskust; mõelda kriitiliselt ja loovalt; meeskonna tunde arendamine ühiste eesmärkide saavutamiseks. Ettevõtlikku suhtumist iseloomustab algatusvõime, aktiivsus, iseseisvus ja uuendusmeelsus nii isiklikus kui ka ühiskondlikus elus.

Ettevõtlikkuspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Tundides kasutatakse kogemusõppel põhinevaid aktiivõppe meetodeid, mis võimaldavad simuleeritud olukordades ennast proovile panna ja õpitud teadmisi ja oskusi rakendada.
- Õppeprotsessis kavandatakse nii ühe aine piires kui ka õppeainete vahelisi projektipõhiseid õppemeetodeid, kus õpilased peavad meeskonnana saavutama tulemused.

- Tunnivälised üritused kavandatakse projektipõhisena, kuhu kaasatakse õpilased ning järgitakse projektijuhtimise reegleid.

Koolis edendatakse õpilaste ettevõtlikku suhtumist läbi selliste ürituste osalemise, nagu jõululaadad, jõulutöötoad, teematiline nädal, stiilpäev jne. Samuti õpilasesinduse liikmed koordineerivad ja levitavad ettevõtlikku suhtumist õpilaste seas

8) Digipädevus

Digipädevuse all mõistetakse õpilase suutlikkust oskuslikult ja kriitiliselt kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvas ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui kogukondades suheldes hankida ja säilitada digivahendite abil infot, kontrollides selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemi lahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, osaleda koostöövõrkudes erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ja osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti, järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

Digipädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Klassid on varustatud info- ja kommunikatsioonitehnoloogia vahenditega (edaspidi IKT) ja need on alati kõigile kättesaadavad.
- Koolis on loodud tingimused tundide läbiviimiseks klassis asuva interaktiivse tahvli abil.
- Koolis on kasutusel elektrooniline infosüsteem Stuudium, mis aitab omavahel suhelda inimestel, keda seob kool: lapsed, vanemad, õpetajad ja juhtkond.
- Koolil on olemas oma veebileht www.sillapk.edu.ee; õpilased ja kooli partnerid saavad infot ka sotsiaalsõrgustiku kaudu.

Omandatud teadmised ja oskused aitavad õpilastel kasutada koolis olevaid IKT vahendeid, nt oma loovtööde kirjutamiseks ja kaitsmiseks.

Digipädevuse arendamist soodustab ka digivahendite kasutamine erinevatel üritustel, mille ajal tehakse pilte ja videoid. Temaatilise ürituse või projekti puhul (mardi- ja kadripäeva tähistamine, vabariigi aastapäeva tähistamine, stiilpäev, emakeelepäev, viimane koolikell jt) kasutatakse ka projektorit ja heliaparatuuri.

4.1. Lihtsustatud õppes taotletavad üldpädevused

Lihtsustatud õppes käsitatakse pädevust kui võimetekohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogumit, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida.

Lihtsustatud õppes eristatakse üldpädevusi ja arenguperioodidel taotletavaid pädevusi. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu ning tunni- ja koolivälises tegevuses. Üldpädevuste kujunemist jälgivad ja suunavad õpetajad ning tugispetsialistid omavahelises koostöös ning kooli ja kodu koostöös.

Lihtsustatud õppekava järgi õppivatel õpilastel kujundatavad üldpädevused on:

- 1) **kultuuri- ja väärtuspädevus** – tunnetab end oma rahvuse liikmena ja Eesti kodanikuna, väärtustab maailma eri rahvaste ja kultuuride mitmekesisust, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamuste vabalt ja lugupidavalt, tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning väärtustab eesti keele ja kultuuri säilimist ja arengut; tunneb ja järgib üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajadusekorral oma võimaluste piires;
- 2) **sotsiaalne ja kodanikupädevus** – on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust; teab oma peamisi õigusi ja kohustusi, oskab nende eest seista, arvestab rühma huvisid ja isiklikku huvi; järgib vastutustundlikult ühiselu reegleid, konflikte lahendades arvestab seadusi ning moraalinorme;
- 3) **eneseääratluspädevus** – mõistab ja väärtustab iseennast ja enda arengut, hindab adekvaatselt oma võimeid ja toimetulekut igapäevaelus, juhib oma käitumist erinevates olukordades; väärtustab tervislikku eluviisi, on füüsiliselt aktiivne;
- 4) **õpipädevus** – õpib vastavalt oma võimetele, planeerib õppimist, sh enesekontrolli, järgib kavandatut. Täidab korrektselt jõukohaseid ülesandeid individuaalselt ja rühmas, kasutab sobivaid teabevahendeid. On avatud uutele teadmistele ja oskustele;
- 5) **suhtluspädevus** – suhtleb olukorda ja suhtlemispartnereid arvestades, esitab oma soove, selgitab oma seisukohti, osaleb arutelus; loeb, mõistab, kirjutab ja loob tekste iseseisvaks toimetulekuks vajalikul tasemel, kasutab teabevahendeid; mõistab ja kasutab võõrkeeles lihtsamaid igapäevaseid väljendeid ning fraase, tuginedes vajadusel abivahenditele;
- 6) **matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus** – lahendab elulisi probleemsituatsioone, kasutades omandatud matemaatilisi, loodusteaduslikke ja/või tehnoloogiaalaseid teadmisi-oskusi ning (abi)vahendeid; mõistab inimese ja keskkonna vahelisi seoseid, suhtub elukeskkonda vastutustundlikult ja hoolivalt, elab ning tegutseb loodust ja keskkonda säästvalt;
- 7) **ettevõtlikkuspädevus** – on tegutsemisaldis, väärtustab praktilist tööd ja omab valmisolekut kutse- ja elukestvaks õppeks. Hindab adekvaatselt oma võimeid. Püstitab ja täidab endale seatud eesmärgid ning võtab vastutuse oma tegude eest.

- 8) **digipädevus** – orienteerub ja tegutseb infotehnoloogilises maailmas eesmärgipäraselt ja turvaliselt. Otsib ja kasutab infot, tunneb lihtsamaid programme ja keskkondi. Järgib digikeskkonnas üldkehtivaid moraali- ja väärtuspõhimõtteid.

Lihtsustatud õppe puhul tuleb arvestada õpilaste arenguperioode, mis jagunevad järgmiselt: 1.–2. kl, 3.–5. kl, 6.–7. kl, 8.–9. kl. Selline jaotus, mis ei ühti kooliastmetega, tuleneb õpilaste arengu seaduspärasustest – muutustest õppijate kognitiivses arengus ning kõne ja isiksuse arengus. Eri arenguperioodidel taotletavad pädevused kirjeldavad kokkuvõtvalt õpilase arengut eakohaste üldpädevuste ning õpitulemuste kaudu.

Lihtsustatud õppe puhul esitatakse õpitulemused ainekavades klassiti. Õpitulemuste esitamine klassiti toetab õppe planeerimist vastavalt õpilase potentsiaalsele arenguvallale ning võimaldab seada õpilasele jõukohaseid õppeeesmärke.

4.2. Kooliastme pädevused

I kooliastmes taotletavad pädevused

Esimese kooliastme lõpus õpilane:

- 1) peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;
- 2) tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;
- 3) teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;
- 4) oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida;
- 5) suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;
- 6) mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid ära õpitud väljendeid ja lihtsamaid fraase;
- 7) arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades;
- 8) käitub loodust hoidvalt;
- 9) oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda;

- 10)oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid;
- 11)austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;
- 12)oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;
- 13)hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve;
- 14)oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;
- 15)teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema.

II kooliastmes taotletavad pädevused

Teise kooliastme lõpus õpilane:

- 1) hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;
- 2) oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;
- 3) väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;
- 4) oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida;
- 5) oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;
- 6) oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet;
- 7) tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel;
- 8) on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades;
- 9) väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;
- 10)oskab kasutada arvutit ja internetti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste;

- 11) oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel;
- 12) tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;
- 13) väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;
- 14) väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
- 15) on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast.

III kooliastmes taotletavad pädevused

Kolmanda kooliastme lõpus õpilane:

- 1) tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
- 2) tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;
- 3) on teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;
- 4) on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;
- 5) suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;
- 6) valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste;
- 7) suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist;
- 8) mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;
- 9) oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi;
- 10) suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada;
- 11) on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;

- 12) suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;
- 13) väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne;
- 14) mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

4.3. Lihtsustatud õppe arenguperioodide pädevused

Taotletavad pädevused 1.–2. klassis

2. klassi lõpuks õpilane:

- 1) tunneb end oma pere liikmena, oma klassi ja kooli õpilasena;
- 2) eristab oma-võõrast-ühist;
- 3) hoiab korras oma koolitarbed ja välimuse, hoiab puhtust;
- 4) märkab ilu;
- 5) kuulab ja vastab küsimustele;
- 6) kontakteerub ühistegevuses teiste inimestega, palub abi ja osutab ise abi kaaslastele;
- 7) osaleb klassi ühistegevuses (sh õpitud süžemängudes);
- 8) käitub tuttavas situatsioonis viisakalt;
- 9) hindab käitumisakte õige/vale-, meeldib / ei meeldi- tasandil;
- 10) oskab looduses käituda õpitu ulatuses ning hinnata oma ja teiste käitumist looduses
- 11) õige/valepõhimõttel;
- 12) täidab ülesanded koostevuses, eeskuju, näidise ja omandatud oskuste piirides suulise
- 13) korralduse järgi;
- 14) selgitab mõisteid ööpäev ja aastaajad;
- 15) leiab paberilehelt ja raamatu leheküljelt vajaliku teabe (suunamisel);
- 16) vaatleb esemeid ja märkab nende erinevusi;
- 17) eristab objekte ja nende kujutisi kuju, suuruse ja värvuse järgi; tajub ruumisuhteid
- 18) esemete ja kujutiste ning nende osade vahel;
- 19) võrdleb ja rühmitab esemeid ja kujutisi erinevate tajutavate tunnuste alusel;
- 20) viib kokku eseme või kujutluse ja keelelise väljendi, tunneb tuttavaid esemeid kirjelduse
- 21) järgi; 18) väljendab ennast 3–4-sõnaliste lihtlausetega;
- 22) kujutab ette ja modelleerib lühitekstis kirjeldatud situatsiooni;
- 23) loeb jõukohast õpitud teksti lühikeste sõnade ja/või kõnetaktide kaupa;
- 24) arvutab 20 piires.

Taotletavad pädevused 3.–5. klassis

5. klassi lõpuks õpilane:

- 1) osaleb jõukohaselt ühistegevuses, abistab kaaslasti;

- 2) alustab ja jätkab dialoogi;
- 3) käitub koolis ja avalikes kohtades viisakalt, tunneb ja järgib lihtsamaid kombeid;
- 4) arvestab teadaolevaid motiive ja tingimusi käitumisaktide hindamisel, väljendab
- 5) käitumisaktis ilmnenu iseloomuomadusi;
- 6) kirjeldab oma käitumist konfliktsituatsioonis;
- 7) hoidub kaaslast kahjustavast käitumisest;
- 8) väljendab ennast arusaadavalt (sh lühitekstide abil);
- 9) mõistab omandisuhteid OMA – VÕÕRAS – ÜHINE-tasandil ja käitub vastavalt;
- 10) eristab fantaasiat ja reaalsust;
- 11) hoiab puhtust ja korda kodus ning koolis, hoidub loodust kahjustavast käitumisest;
- 12) täidab ülesandeid eeskuju, näidise ja õpitud oskuse piirides verbaalse korralduse (sh
- 13) kirjaliku instruksiooni) järgi;
- 14) õpib üksi, klassis ning kodus, osaleb ühistöös;
- 15) kasutab tuttavaid abivahendeid õpiülesannete täitmisel (sh lihtsaid skeeme ja sümboleid);
- 16) kirjeldab oma tegevust nii tegevuse ajal kui ka tagantjärele;
- 17) kasutab õpitud enesekontrollivõtteid (resultaadi kontroll, operatsioonaalne kontroll);
- 18) mõistab ruumi ja aja suhteid, väljendab neid kõnes;
- 19) vaatlleb sihipäraselt, võrdleb ning rühmitab objekte ja nähtusi, kui rühmitusalus on antud;
- 20) eristab tuttavates situatsioonides ja oma tegevuses põhjust, tagajärge ja eesmärki;
- 21) loeb jõukohast õppeteksti ladusalt, tõlgendab õpitud teksti oma sõnadega, kujutab
- 22) kirjeldatud objekte ja situatioone ette;
- 23) vormistab oma õpiülesanded nõuetekohaselt.

Taotletavad pädevused 6.–7. klassis

7. klassi lõpuks õpilane:

- 1) lahendab konflikte rahumeelselt;
- 2) selgitab rahulikult oma seisukohta kaaslastele;
- 3) täidab ühistevõttes erinevaid ülesandeid, käitub vastavalt rollile;
- 4) käitub viisakalt, tunneb kombeid;
- 5) tegutseb vastavalt päevakavale;
- 6) tunneb tervisliku eluviisi põhitõdesid ja järgib neid;
- 7) hindab objektiivselt kaaslaste käitumist, saab aru iseloomude ja võimete erinevustest;
- 8) kirjeldab oma käitumist, hindab seda ja vajaduse korral korrigeerib;
- 9) mõistab töö vajalikkust;
- 10) kasutab õpioskusi ja tuttavaid abivahendeid;

- 11) oskab märgata oma õpiraskusi, küsib raskuste puhul abi ja kasutab seda;
- 12) täidab õpitud erialal tööülesandeid, kasutab juhendaja abi;
- 13) valdab omandatud õpitoimingute struktuuri: formuleerib ülesande, kavandab tegevuse,
- 14) täidab ülesande, kontrollib ja hindab tulemust;
- 15) teeb vaatluse põhjal järeldusi;
- 16) kirjeldab oma praktilist ja vaimset tegevust;
- 17) loeb ladusalt, hangib informatsiooni oma teadmistele vastavast tekstist;
- 18) loeb lihtsat plaani, kaarti, tabelit;
- 19) teab inimtegevuse mõju loodusele, hoidub loodust kahjustamast;
- 20) valdab emakeele praktilist grammatikat, st mõistab ja kasutab süntaktilisi
- 21) konstruktsioone nende tähendust arvestades.

Taotletavad pädevused 8.–9. klassis

Põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) suhtleb vastavalt olukorrale, arvestab partneriga;
- 2) esitab oma soove, selgitab oma seisukohti, osaleb arutelus ja arvestab teistega;
- 3) järgib ühiselu reegleid kodus, koolis ja väljaspool kooli;
- 4) lahendab lihtsamad eriolukorrad, astub vastu ebasoovitavatele ahvatlustele ning
- 5) eetiliselt või õiguslikult valedetele ettepanekutele;
- 6) tunnetab end oma rahvuse liikmena ja Eesti kodanikuna;
- 7) hindab õigesti oma võimeid ning kujutab ette oma toimetulekut elus (sh tööturul);
- 8) teab nimetada oma peamisi õigusi ja kohustusi, oskab seista oma õiguste eest,
- 9) lahendab konflikte seadusi ning moraalinorme arvestades;
- 10) arvestab rühma huvisid ja isiklikku huvi, peab kinni kokkulepetest (sh perekonnas), tunneb vastutust oma tegude eest;
- 12) loeb, kirjutab ja loob tekste iseseisvaks toimetulekuks vajalikul tasemel;
- 13) eristab vahendeid tarbekeemias ja füüsikas;
- 14) kasutab jõukohaseid teabevahendeid, teeb märkmeid (konspekteerib), koostab
- 15) tarbekirja;
- 16) täidab korrektselt jõukohaseid ülesandeid individuaalselt ja rühmas;
- 17) teab kutseõppe ja täiendusõppe võimalusi;
- 18) mõistab igapäevaelus ilmnevaid inimese ja keskkonna seoseid;
- 19) mõistab ülesannete õige tõlgendamise ning enesekontrolli tähtsust, kasutab
- 20) omandatud töövõtteid;
- 21) väärtustab praktilist tööd ja on omandanud valmisoleku kutseõppeks.

4.4. Valdkonnapädevused

Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna.

Ainevaldkonna õppeainete õpetamise peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused.

Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad lõiming teiste ainevaldkondade õppeainetega ning tunni- ja kooliväline tegevus. Valdkonnapädevuste kirjeldused on esitatud ainevaldkonda kavas.

Kooliastmetes taotletavad pädevused kirjeldavad kokkuvõtvalt õpilase arengut eakohaste üldpädevuste ja valdkonnapädevuste ning õpitulemuste omandatuse kaudu.

Ainekavades esitatakse õpitulemused, mis toetavad kooliastme lõpuks taotletavate teadmiste, oskuste ja hoiakute saavutamist ning valdkonnapädevuste kujunemist.

Väärtushoiakute saavutatuse kohta antakse õpilasele kirjeldavat tagasisidet.

5. ÕPPEKAVA LÄBIVATE TEEMADE KÄSITLEMINE

Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse õppekeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad on:

- 1) **Elukestev õpe ja karjääri kujundamine.** Teema käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid;
- 2) **Keskkond ja jätkusuutlik areng.** Teema käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustab jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;
- 3) **Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.** Teema käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;
- 4) **Kultuuriline identiteet.** Teema käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaidi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud

elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;

- 5) **Teabekeskond ja meediakasutus.** Teema käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist teadlikuks ja analüüsivaks inimeseks, kes tajub ja teadvustab adekvaatselt ümbritsevat teabekeskkonda, suudab kriitiliselt analüüsida ja kasutada meediamaaailma sisu ja allikaid, tunnustab autorsust, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmäärke ja ühiskonnas omaksvõetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt ja vastutab oma käitumise eest end ümbritsevas teabekeskkonnas;
- 6) **Tehnoloogia ja innovatsioon.** Teema käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;
- 7) **Tervis ja ohutus.** Teema käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;
- 8) **Väärtused ja kõlblus.** Teema käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist kõlbeliselt arenenud inimeseks, kes tunneb üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

Õppekava läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

Õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmäärke.

Aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga.

Valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi.

Läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna.

Korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälist õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

6. ÕPPEKORRALDUS, SH ÕPPE KORRALDAMISE VIISID

Õppe ja kasvatus korralduse aeg ja viisid määratakse kooli päevakavas ja tunniplaanis, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatud ja käesolevas määruseskehtestatud nõuetest.

Õppeaasta kestab 1. septembrist järgmise aasta 31. augustini ja selles on kokku vähemalt 175 õppepäeva. Õppeaasta jaguneb kaheks õppeperioodiks ja viieks koolivaheajaks, mille kuupäevad on kinnitatud haridus- ja teadusministri määrusega.

Õppepäevad koosnevad õppetundidest, mille arvestuslik pikkus on 45 minutit, ja vähemalt 10minutilistest vahetundidest. Õppetunni võib jagada mitmeks osaks ning kuni kaks õppetundi võib toimuda järjest, ilma vahetunnita. Sel juhul pikeneb järgmine vahetund.

Õpe võib olla korraldatud mitmel viisil: kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel või erinevate õppeainete õpetamine toimub teatud ajal õppeaastas.

Õpet võib korraldada ka väljaspool kooliruumi ning virtuaalses õppekeskkonnas, tagades õpilaste vaimse ja füüsilise turvalisuse ning tervise kaitse.

Õppetundide (sealhulgas õppekäikude) ajad, samuti kooli huviringide tegevuse ja õppekava toetavate ühisürituste ajad avaldatakse kooli kodulehel päevakavas või kalendris.

Peamine töö ainekavades ettenähtud õpitulemuste saavutamiseks toimub õppetundides. Koduste õpiülesannete eesmärk on eelkõige iseseisva õpiharjumuse kujundamine ja õpitava püsimällu salvestamine.

Võõrkeeletunnid alates 3 klassist ning 5. klassist kehalise kasvatus ja 4. klassist tehnoloogia tunnid toimuvad rühmades. Õppenõukogu võib otsustada, et rühmaõpet kasutatakse tähtajaliselt või tähtajatult ka muudes ainetes vastavalt klaasi eripärast.

Kooli õppekava täitmist (eelkõige üldpädevuste kujundamist) toetavad koolis pakutav huviharidus, korraldatav huvitegevus ja ühisüritused (vt 7 peatükki „Õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandavad tegevused“).

6.1. Tunnijaotusplaan põhikoolis õppeaineti ja klassiti

Kooli õppekavas on esitatud järgmised kohustuslike õppeainete ainekavad:

- keel ja kirjandus: eesti keel ja kirjandus;
- võõrkeeled: A-võõrkeel, B-võõrkeel;
- matemaatika: matemaatika;
- loodusained: loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia;
- sotsiaalsed: inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus;
- kunstained: muusika, kunst;
- tehnoloogia: tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus;
- kehaline kasvatus: kehaline kasvatus.

PGS § 25 lõikes 2 on sätestatud põhikooli õpilase suurim lubatud nädala õppekoormus tundides. PRÕK § 15 lõikes 3 on sätestatud põhikooli kohustuslike õppeainete nädalatundide arv. Tulenevalt põhikooli riiklikus õppekavas esitatud kohustuslikest nädalatundide arvust ning lubatud vabast tunniressursist, mis jääb kohustusliku ja maksimaalselt lubatu vahele, on koostatud kooli tunnijaotusplaani. Iga õppeaasta lõpus arutab õppenõukogu järgmise õppeaasta vaba tunniressursi kasutamist ja otsused fikseeritakse klasside tunnijaotusplaanis.

6.1.1 Tunnijaotusplaani (PRÕK)

Ained	Klassid											
	1.	2.	3.	I kooliaste	4.	5.	6.	II kooliaste	7.	8.	9.	III kooliaste
keel ja kirjandus kokku				19				15				14
keel	7	6	6		5	3	3		2	3	3	
kirjandus						2	2		2	2	2	
kehaline kasvatus	2	3	3	8	3	3	2	8	2	2	2	6
kunstiained kokku				10,5				7				6
muusika	2	2	2		2	1	1		1	1	1	
kunst	2	1	1,5		1	1	1		1	1	1	
loodusained kokku				3				7				20
loodusõpetus	1	1	1		2	2	3		2			
bioloogia									1	2	2	
geograafia									1	2	2	
keemia										2	2	
füüsika										2	2	
matemaatika	3	3	4	10	4	4	5	13	5	4	4	13
sotsiaalsained kokku				2				6				10
inimeseõpetus	-	1	1		-	1	1		1	1		
ajalugu					-	1	2		2	2	2	

ühiskonnaõpetus					-		1				2	
tehnoloogia	1	2	1,5	4,5	1	2	2	5	2	2	1	5

A-võõrkeel			3	3	3	3	3	9	3	3	3	9
B-võõrkeel				0			3	3	3	2	2	7
Kohustuslik maht	18	19	23		21	23	29		28	31	31	
Vaba tunniressurss (v – valikaine)	2	4	2	8	4	5	1	10	2	1	1	4
Eesti keel	1	1	1/0		1				1			
Praktiline eesti keel v						1						
Matemaatika	1	1	0/1		1					1	1	
Ajalugu						1						
Rahatarkus v					0,5	1						
Maailm ja mina v						1						
Arvutiõpetus v			1		1	1	1		1			
Loomeõpe v		1										
Loodus ja keskkond v		1			1							
Liiklus ja ohutus v					0,5							
Projektõpe v					1							
Vene keel ja kultuur					2							
Maksimaalne nädalakoormus	20	23	25		25	28	30		30	32	32	

Kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keelele ja kultuurile (vt kooli eripära). Koolis on seetõttu riiklikust õppekavast enam eesti keele tunde, vähem vene keele tunde. Kooli III kooliastme jooksul kokku on riiklikus õppekavas esitatud arvestuslikust õppetundide arvust kaksnädalatundi enam eesti keelt. B-võõrkeele (vene keel) arvestuslike nädalatundide arv III kooliastmes (8. ja 9. klass) on vähendatud kahe võrra.

Vene keele tundide vähendamise mõju õpitulemustele hindame terviklikult, võttes arvesse keelekeskkonda ja selle rolli keele omandamisel. Sillamäe linnas, kus vene keel on laialdaselt

kasutusel igapäevaelus, ei too tundide arvu vähenemine kaasa märgatavat negatiivset mõju õpilaste keeleoskusele.

Esiteks pakub linnakeskkond õpilastele rohkelt võimalusi praktiseerida vene keele suulist osa väljaspool koolitunde. Enamik kohalikke elanikke suhtleb vene keeles, mistõttu on õpilastel loomulik ja pidev keelekasutuse võimalus igapäevaelus – olgu see poes, ühistranspordis, vabaajategevustes või isegi pereringis. See praktiline keelekasutus tugevdab õpitut ning arendab kõnekeelt efektiivsemalt kui klassiruumis toimuv harjutamine.

Teiseks on tänapäevased digivahendid ja meediakanalid võimaldanud keeleõppe muuta paindlikumaks ja interaktiivsemaks. Õpilased tarbivad sageli vene keelseid filme, sotsiaalmeediat ja veebisisu, mis toetab keeleoskuse säilitamist ja edasist arengut.

6.1.2 Lihtsustatud õppe korraldus

- 1) Õppekorraldus määratakse, lähtudes riiklikus lihtsustatud õppekavas esitatud nõuetest ja ülesannetest.
- 2) Osaliselt eriklassis õppivatele õpilastele, kellele on rakendatud lihtsustatud õppekava, koostatakse üksikainetes individuaalne õppekava, milles tuuakse välja õppekorraldamise põhimõtted (õppeained, maht ja õppekorralduse erisused).
- 3) Üksikutes ainetes õpilaste suhtes, kellele on rakendatud lihtsustatud õppekava, kasutatakse kaasava hariduse põhimõtte.
- 4) Lihtsustatud õpet korraldatakse õppeainete kaupa. Kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel.
- 5) Õppeained jagunevad kohustuslikeks ja valikõppeaineteks. Õpilastele on kohandatud vastav tunnijaotusplaan lähtuvalt põhikooli riiklikust lihtsustatud õppekavast.
- 6) Valikainete määramisel on aluseks kooli õppekavas olevad ained, mis ei kuulu lihtsustatud õppekavasse ja lastevanemate soov.
- 7) Läbivad teemad lihtsustatud õppes õpetatakse vastavalt põhikooli õppekavale, kohandades või muutes vajaduse korral.
- 8) *Lihtsustatud õppel õppiv õpilane sooritab eesti keele ja matemaatika koolieksami ning kooli poolt kohustuslike õppeainete hulgast valitud õppeaine koolieksami, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 30 lõike 2 alusel kehtestatud tingimustest ja korrast. Põhikooli lõpetanud lihtsustatud, toimetuleku- ja hooldusõppe õpilastele võib kool pakkuda kooli pidaja otsusel lisaõpet ühe õppeaasta võrra, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §-s 50 sätestatud nõuetest.*

6.1.3 Tunnijaotusplaan, lihtsustatud õpe

Ained	Klassid								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Eesti keel	7	9	8	8	7	6	6	6	6
A-võõrkeel	-	-	-	-	2	2	2	2	2
Matemaatika	5	5	5	5	5	5	4	5	5
Loodusõpetus	1	1	2	2	2	4	4	4	4
Ajalugu	-	-	-	-	-	1	2	2	1
Inimeseõpetus	1	1	1	2	2	2	2	2	1
Muusika	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kunst	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Tööõpetus	2	2	2	2	4	4	4	5	7
Kehaline kasvatus	2	3	3	2	2	2	2	2	2
Valikõppeained	-	-	2	2	2	2	2	2	2
Kokku	20	23	25	25	28	30	30	32	32
Valikained									
Kunst ja digimaailm					1	1			
Arvutiõpetus			1	1			2		
Vene keel					1	1		2	2
Eesti keel on heli keel			1	1					

6.2. Valikainete, võõrkeelte valik ja vaba tunniressurssi kasutamine

Kõik tunnijaotusplaanis esitatud õppeained on õpilasele kohustuslikud. Valikained valib kool arvestades kooli ressursi ja võimalusi. Valikainete ja vabaressurssi tunnid on kasutatud erinevate õppeainete süvendatud õpetuseks ning õpilaste üldpädevuste ning ainepädevuste toetamiseks. Nende õpetamine toimub vaba tunniressurssi arvelt, pidades silmas PGS § 25 lõikes 2 sätestatud suurimat lubatud õppekoormust nädalas.

I kooliaste:

- 1) 1. klass (2 tundi vaba tunniressurssi): 1 tund eesti keel - õpilaste sõnavara rikastamiseks ja õpioskuste kujundamiseks ning 1 tund matemaatika arvutusoskuse ja loovuse arendamiseks;
- 2) 2. klass (4 tundi vaba tunniressurssi): 1 tund matemaatika - matemaatikapädevuse ning – oskuste arendamiseks; 1 tund eesti keel sõnavara rikastamiseks ja jutustamise oskuste arendamiseks; 1 tund loomeõpe (valikaine) - soodsate tingimuste ja usaldusliku õhkkonna loomiseks klassis ning õpilaste võimete avastamiseks ja sotsiaalskuste arendamiseks; 1 tund loodus ja keskkond (valikaine) - õpetamine aitab kaasa loodusteadusliku pädevuse kujunemisele;
- 3) 3. klass (2 tundi vaba tunniressurssi), tunni valik toimub vastavalt klassi võimekusele: 1 tund eesti keel või matemaatika või vajadusel ained vahetuvad õppeaasta jooksul - õpilaste suuliste ja kirjalikute oskuste arendamiseks ja matemaatikapädevuse ning – oskuste arendamiseks; 1 tund arvutiõpetus (valikaine) - digipädevuste kujundamiseks.

II kooliaste:

- 1) 4. klass (4 tundi vaba tunniressurssi): *neljanda klassi vaba tunniressurssi jaotus sõltub klassi võimekust. Iga aasta kooli poolt või kooli ja vanematega koostöös nelja tunni ulatuses tehtud valik kajastub enne õppeaasta algust direktori poolt kinnitatud kooli päevakavas (tunniplaanis). Kooli poolt pakutud ained:* 1 tund loodus ja keskkond (valikaine) - vastutustundlikku suhtumist loodusesse kujundamiseks ning õpilaste huvi ja hoolivust keskkonna vastu arendamiseks; 1 tund eesti keel - keeleteadmiste süvendamiseks ja sõnavara laiendamiseks; 1 tund arvutiõpetus (valikaine) - õpilaste digipädevuste arendamiseks; 0,5 tundi liiklus ja ohutus (valikaine) - mõistma ja väärtustama ohutust, iseenda turvalisust ning ohutut käitumist õpetamiseks; 1 tund projektõpe (valikaine) - arendatakse läbi õpiprojekti(de) lõimitult üldpädevusi, luuakse seoseid erinevate ainevaldkondadega, lõimuvad omavahel õppeained, akadeemilised teadmised ja elulised oskused; 2 tundi vene keel ja kultuur (valikaine) – emakeele teadmiste süvendamiseks ja sõnavara laiendamiseks; 0,5 tundi rahatarkus (valikaine) - rahatarkuse baasteadmiste arendamiseks;
- 2) 5. klass (5 tundi vaba tunniressurssi): 1 tund praktiline eesti keele (valikaine) - igapäevaelus

vajalike keeleoskuste arendamisele, sealhulgas suulise ja kirjaliku väljendusoskuse täiustamisele; 1 tund ajalugu - ajalootunnetuse kujundamiseks ning paikkonna ajaloosündmuste tutvustamiseks; 1 tund rahatarkus (valikaine) - rahatarkuse baasteadmiste arendamiseks; 1 tund *Maailm ja mina* (valikaine) - õpilaste oskuste näha ühiskonna arengus põhjusetagajärje seoseid ning teha teadlikke valikuid kujundamine; 1 tund arvutiõpetus (valikaine) - digipädevuste arendamiseks ja kujundamiseks sh. digimaailmas teksti töötlemise võimalustega tutvumiseks;

3) 6. klass (1 tund vaba tunniressurssi): 1 tund arvutiõpetus (valikaine) - infoühiskonna tehnoloogiatega tutvumiseks ja internetis turvalise suhtlemise arendamiseks.

III kooliaste:

1) 7. klass (2 tundi vaba tunniressurssi): 1 tund arvutiõpetus (valikaine) - õpilaste digipädevuste arendamiseks ning loovtööde vormistamisoskuse arendamiseks; 1 tund eesti keel – III kooliastme õpilase eesti keele järjepideva arengu toetamiseks;

2) 8. klass (1 tund vaba tunniressurssi): 1 tund matemaatika - põhioskuste süvendamiseks ning arvutiprogrammidega tutvumiseks.

3) 9. klass (1 tund vaba tunniressurssi): 1 tund matemaatikale süsteemse matemaatilise maailmapildi loomiseks ning põhioskuste süvendamiseks.

Lihtsustatud õppe õpilastele pakub kool valikõppeainena aine lähtudes lapsevanemate soovist ja õpilase isikupärast.

A-võõrkeelena õpitakse alates 3. klassist inglise keelt.

B-võõrkeelena pakutakse õpilasele alates 6. klassist vene ja saksa keelt lähtudes õpilase ja lapsevanemate soovist hääletuse kaudu.

7. ÕPPEKESKKONNA MITMEKESISTAMISEKS KAVANDATUD TEGEVUSED

Õppekava täitmise lahutamatu osa on kooli traditsioonilised ühisüritused. Mitmeid neist on võimalik rühmitada märksõnade alla, mida võib nimetada ka kooli läbivateks teemadeks. Kõigi ühisüritustega arendatakse kultuuri- ja väärtuspädevust, sotsiaalset ja kodanikupädevust, enesemääratluspädevust, suhtluspädevust ja ettevõtlikkuspädevust. Üks kooli läbiv ülesanne on luua lastele aastast aastasse korduvate ühisürituste ja käitumismustrite abil turvatunnet.

Õppekäik on üks õppetunni vorme. Võimalusi selleks, kuidas neid kasutada õpilaste teadmiste, oskuste ja hoiakute arendamisel, on kirjeldatud ainekavades. Näiteks külastatakse muuseume (Kohtla-Nõmme kaevandusmuuseum, Narva linnus, Rakvere linnus, Paide Wittensteini muuseum), teaduskeskusi (Teaduskeskus AHHA), teatreid, riigiasutusi (Riigikogu), tutvutakse loodusobjektide (Iisaku Looduskeskus) ja kultuurimälestistega. Kasutatakse erinevaid võimalusi kultuurireiside korraldamiseks. Iga klass korraldab õppeaasta jooksul ekskursiooni, mille sihtkoht

valitakse õpilaste, vanemate ja klassijuhatajaga koostöös.

Aktused

Õppeaasta algust, vabariigi aastapäeva, 9. klassi lõpetajate viimast õppepäeva ehk lõpukella ja põhikooli lõpetamist tähistatakse aktustega.

Peretunne

Kool on ühtne pere, mille traditsioone antakse edasi mitte ainult õpetajalt õpilasele, vaid ka vanemalt koolikaaslaselt nooremale ja kolleegilt kolleegile. Vanemate klasside õpilased korraldavad noorematele õppeaasta jooksul üritusi: raamatute ettelugemisi, stiilipäeva ja muid üritusi. Pea Peale Pööratud päeval on vanemate klasside õpilastel võimalus anda tunde noorematele koolikaaslastele. Koolis tähistatakse ühiselt sõbrapäeva. Jõulu- ja kevadkontserdile on oodatud kõik õpilaste pereliikmed. Samuti toimub perepäev, millest saavad osa võtta õpilased koos perega, et ühiselt meisterdada, sporti teha, tantsida ja joonistada. Esimese kooliastme õpilastele korraldatakse multifilmiõhtu, suurematele õpilastele toimuvad filmiõhtud. Talviti korraldatakse uisutamispäev Jäähallis ja sobiva ilma puhul vastlapäeva tähistamine kelgusõiduga. Õppeaasta lõpus korraldatakse parimatele õpilastele tunnustusreis.

Laulame ja tantsime

Koolis toimib huviringina mudilaskoor, kes esineb kontsertidel nii kooli kui ka maakonna tasemel. Koolis tähistatakse oktoobri alguses rahvusvahelist muusikapäeva. Rahvatantsurühmad osalevad Ida-Virumaa laste ja noorte rahvatantsupäeval. Rahvatantsurühm ja mudilaskoor osalevad ka Virumaa tantsu- ja laulupeol ning muudel üritustel.

Omalooming

Jaauarikuus korraldatav Vaba Lava annab õpilastele võimaluse ennast publiku ees proovile panna igas võimalikus žanris: laul, luuletus, tants, pillimäng. Detsembris toimub traditsiooniline jõulukohvik. Koostöös huvijuhiga korraldab õpilasesindus kogu koolile stiilipäevi ning diskot.

Heategevus

Detsembris korraldatakse jõululaat, kus müügil on õpilaste poolt valmistatud soolased ja magusad küpsetised, maiustused, ehted. Jõululaada tulu läheb heategevuseks. Kevaditi osaletakse „Teeme ära!“ talgupäeval.

Eesti keel ja kultuur

Kooli põhiülesandeks on edendada eesti kultuuri. Sellega seotud traditsioonilised üritused on lipuheiskamine 24. veebruaril; vabariigi aastapäeva aktus; emakeelepäev; suvised laulu- ja tantsupeod; esinemised erinevatel konkurssidel (Vendade Liivide etluskonkurss, A. H. Tammsaare võistulugemine jt); kadri-, mardi-, vastlapäeva tähistamine. Koolis korraldatakse eesti keelega seotud mängu.

Liikumine

Kool on liitunud programmiga Liikuma Kutsuv Kool. Õppeaasta alguses korraldatakse spordipäev

tervele koolile. Toimuvad liikumisvahetunnid ja õuetunnid. Uueks traditsiooniks on saanud Kevadjooks, kus osaleb terve koolipere. Õpilastele korraldatakse väljasõit Kohtla-Järve või Narva jäähalli uisutama ja vastlapäeval minnakse sobiva ilma korral kelgutama. Osaletakse teatejooksul.

8. LIIKLUSKASVATUSE TEEMAD JA NENDE KÄSITLEMISE MAHT

Vastavalt liiklusseaduse § 4 lõikele 1 on liikluskasvatuse eesmärk kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on:

- ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda ning hoiduvad käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavalt;
- teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.

Kooli rolliks on vastavalt liiklusseaduse § 4 lõikele 2 viia läbi laste liikluskasvatust ja valmistada õpilasi ette ohutuks liiklemiseks.

Kooli poolt läbiviidav liikluskasvatus toimub vastavalt ja kooskõlas Vabariigi Valitsuse 20. oktoobri 2011. a määrusega nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“.

Põhikooli esimeses astmes (1.-3. klass) on liikluskasvatuse sisuks jalakäija ja jalgratturi ohutu liikumise, käitumise ja liikluses toimetuleku õpetamine, lähtudes lapse koduümbruse liikluskeskkonnast.

I kooliastme lõpuks õpilane:

- 1) teab hädaabi numbrit (112), oskab ohust teatada;
- 2) oskab kirjeldada ohtusid oma kooliteel, põhjendada ning selgitada ohtude vältimist kooliteel;
- 3) oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturikiiver, põlve- ning küünarnukikaitsed, vajadusel ujumisrõngast, päästevesti;
- 4) oskab käituda ühissõidukeis, neisse siseneda, väljuda ning ohutult sõiduteed ületada;
- 5) oskab valida jalgrattaga, rulaga, rulluisudega sõitmiseks ohutut kohta;
- 6) oskab ohutult liigelda märjal, libedal, lumisel teel;
- 7) oskab valida tee, sh raudtee ületamiseks kõige ohutum koht; peatuda, kuulata, vaadata ning ohutuses veendununa sõidutee ületada;
- 8) oskab määrata sõidukite liikumise suunda ning hinnata liikumise kiirust;
- 9) oskab eristada valet/ohtlikku liikluskäitumist õigest/ohutust käitumisest.

Põhikooli teises (4.-6. klass) ja kolmandas astmes (7.-9. klass) on liikluskasvatuse sisuks erinevate liiklusolukordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine.

Liikluskasvatuse teemade kaudu kujundatakse järgmised teadmised ja oskused ohutuks liiklemiseks kooliastmeti.

II kooliastme lõpuks õpilane:

- 1) oskab ohust kiiresti ja korrektselt teatada;
- 2) oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi kiiver, põlve- ning küünarnukikaitsed;
- 3) oskab käituda ühissõidukeis, neisse siseneda, väljuda ning sõiduteed ületada;
- 4) oskab hinnata sõidukite liikumissuunda, -kiirust ja kaugust;
- 5) oskab valida tee sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta;
- 6) teab ja tunneb nõudeid jalgratturile ning oskab vastavalt nõuetele käituda;
- 7) teab lõhkekehade kaasnemise ohte, oskab lõhkekeha leiu korral kutsuda abi;
- 8) oskab käituda/tegutseda pommiähvarduse korral koolis või mõnes muus ühiskondlikus asutuses.

III kooliastme lõpuks õpilane

- 1) väärtustab ohutust, arvestab kaasliiklejatega ning on seaduskuulekas;
- 2) oskab ohust teatada ja hinnata ohuolukorda;
- 3) oskab vaatluse teel hinnata helkuri peegelduvuse omadusi;
- 4) oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid;
- 5) oskab kaardil tähistada ohtlikud kohad kooliteel ja valida ohutuma teekonna sihtpunkti jõudmiseks;
- 6) kirjeldab ohutu teekonna valiku põhimõtteid;
- 7) mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile, mopeedijuhile);
- 8) on teadlik ohutusalastest kampaaniatest ning annab hinnangu ajas muutuvate hoiakute kujunemise kohta;
- 9) oskab leida informatsiooni ja võrrelda Eesti (liiklus) ohutusalast olukorda teiste riikidega;
- 10) teab tuletõrje päästevahendite asukohti koolis ja oskab neid kasutada;
- 11) oskab ohtlike ainete kokkupuutumisel end kaitsta nende tervist kahjustava toime eest;
- 12) oskab kustutada väikeseid tulekoldeid, (sh lõke, süttinud rasv pannil jne);
- 13) oskab ohutult evakueeruda koolist ja osutada evakueerimisel abi endast noorematele.

Eelnimetatud liikluskasvatuse oskused saavad õpilased läbiva teema „Tervis ja ohutus“ raames sotsiaalainete, keele, matemaatika, kehalise kasvatuse, loodusõpetuse ja tehnoloogia tundides.

4. klassi õpilastel on 17,5 tunniline valikaine „Liiklus ja ohutus“, mille lõpetamisel pakub kool sooritada jalgratta juhtimisõiguse eksami.

9. III KOOLIASTME LOOVTÖÖ TEMAATIKA VALIKU, JUHENDAMISE, TÖÖ KOOSTAMISE JA HINDAMISE KORD

Põhikooli lõpetamise tingimuseks on, et õpilane on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö või muu taoline. Loovtöö lähtub läbivatest teemadest või on õppeaineid lõimiv.

Loovtöö tegemise eesmärgid:

- loov-, uurimis- ja projektitööde tegemise oskuste ja teadmiste kujundamine;
- ühiskonna arengust üldise ettekujutuse kujundamine õpilasel ja eri situatsioonides oma teadmiste rakendamise oskuse arendamine;
- õpilase motivatsiooni tõstmine iseseisvas teadusotsingus;
- infotehnoloogiate rakendamise õpetamine projekti- ja loovtööde loomiseks;
- eneseteostuse ja avalike esinemiste oskuse kujundamine.

Loovtöö võib teha nii individuaalselt kui ka rühmatööna.

Loovtöö teemavalikus lepivad kokku õpilane ja juhendaja, kaasates vajadusel teisi õpetajaid. Teemavalik peab sisaldama selgitust, mis võimaldab mõista, kuidas on loovtöö seotud läbiva teemaga ja/või milliseid õppeaineid on loovtöö lõimiv ning kirjeldama väga lühidalt tööprotsessi ja tulemust.

Loovtöö tegemist ja sooritamist koordineerib juhendaja, kaasates vajadusel kooli töötajaid.

Loovtöö loetakse sooritatuks, kui õpilane on loovtöö esitlenud ettekandena. Esitlused toimuvad kooli üldtööplaanis kinnitatud kuupäeval. Loovtööd hinnatakse hinnangutega „arvestatud“ või „mittearvestatud“.

Loovtöö sooritatakse 8. klassis. Mõjuval põhjusel võib loovtööd sooritada ka muul ajal (näiteks 7. klassis), kuid mitte hiljem kui põhikooli lõpuni.

Loovtöö temaatika valiku, juhendamise ja töö koostamise kord on esitatud Sillamäe Eesti Põhikooli loovtöö juhendis (avalikustatud kooli veebilehel).

Loovtööd hinnatakse mitmeeristava (arvestatud/ mittearvestatud) hindamise alustel.

Lihtsustatud õppe taseme III kooliastmes korraldab kool õpilastele loovtöö, milleks on uurimus, käsitööprojekt, kunstitöö, sündmus või muu taoline. Loovtöö koostamine on juhendatud õppeprotsess, mille käigus õpilane rakendab võimete piires iseseisva töö oskusi ja omandatud teadmisi, arendab loovust ja kinnistab ning täiendab koolis omandatud. Loovtöö teema valib õpilane koos juhendajaga enda huvidest, oskustest ning võimetest lähtuvalt.

Loovtöö koostamine ei ole lihtsustatud õppe õpilaste puhul põhikooli lõpetamise tingimuseks.

Lihtsustatud õppe või toimetulekuõppe õpilane teeb loovtöö juhul, kui kooli õppenõukogu on otsustanud, et loovtöö tegemine on võimalik. Juhul kui õpilane loovtöö koostab, kantakse loovtöö teema põhikooli lõputunnistuse hinnetelehele.

10. HINDAMISE KORRALDUS KOOLIS.

Koolis järgitakse õpilase hindamisel „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ § 29 sätestatud ning juhindutakse PRÕK § 19 - § 23.

„Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 29 lõike 4 kohaselt on kooli õppekavas sätestatud täpsustatud tingimused ja kord. Hindamisest teavitamine on sätestatud kooli kodukorras.

Hindamise eesmärk põhikoolis on:

- 1) õpilase arengu toetamine, õpilase arengu jälgimine ja selle kohta hinnangu andmine;
- 2) õpilase suunamine sihikindlale ja järjepidevale õppimisele;
- 3) õpilase hinnangu kujundamine enda ja kaasõpilaste õppimise suhtes;
- 4) õpilase sellise õpistiili kujundamine, kus ta saab üles näidata oma individuaalsust ja isiklikke võimeid;
- 5) õpilase suunamine edasise haridustee valikul;
- 6) õpetaja tegevuse suunamine õpilase õppimise ja tema individuaalse arengu toetamisel;
- 7) õpilase järgmisse klassi üleviimise aluse andmine ning põhikooli lõpetamise otsuse tegemine.

- Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele, samuti muudatuste tegemisele ainekavades.
- Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid hindamisvahendeid, -meetodeid ja –viise: õpilast hinnatakse kirjaliku töö puhul- kontrolltöö, lühitöö, referaadi, uurimus- või vaatlustöö, testi, harjutuste, etteütuse, ümberjutustuse, kirjandi, kirjelduse, arvülesande tegemise, analüüsi jms põhjal, suulise töö puhul küsitluse, jutustuse, seosteleidmise, kirjelduse, kaardi- ja graafikulugemise, analüüsi jms põhjal. Loodus-, kunsti- ja tehnoloogiaainetes ka praktilise töö teostus.
- Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning väljapandud hinnete ja hinnangute kohta õpetajalt või teiselt kooli õppetegevusega seotud isikult. Õpilasel on õigus teada, et kõik hinded või hinnangud on aluseks kokkuvõtva hinde väljapanemisel. Õpilase vanemal on õigus saada ülevaadet lapse hinnetest ning käitumisest ja kool võimaldab seda läbi elektroonilise päeviku ja/või õpilaspäeviku.

10.1. Tulemuse hindamine hindegaga „nõrk“, kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine

Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitlust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegaga „nõrk“-1.

10.2. Järelevastamise ja järeltööde sooritamise kord

Kui kirjaliku või praktilist tööd, suulist vastust (esitlust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga „puudulik“, „nõrk“, „T“ (tegemata) või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks.

Koolist puudunud õpilane täidab olulise õpiülesande õpetaja õpetajaga kokkulepitud ajal.

Üldjuhul peavad järeltööd olema sooritatud mitte hiljem kui 10 tööpäeva pärast hinde Stuudiumisse kandmist või pärast õpilase koolitulekut, erandjuhtudel (nt pikaajaline haigus) antakse õpilasele kokkuleppel õpetajaga järelevastamiseks pikem ajaperiood.

Järelevastamine ja järeltööde sooritamine toimub õpetajate poolt määratud ajal. Õpetaja ei tohi õpilaste hindamisel arvestada asjaoluga, et hinne on saadud järelevastamise või järeltöö kaudu. Järelevastamine ja järeltöö asendab eelneva hinde, tingimusel, et järelevastamise või järeltöö käigus saadud hinne on eelmisest tulemusest parem.

Koolis järgitakse põhimõtet, et õpilaste soovi õppida tuleb toetada ning toetatakse õppimist, mis püüdleb senisest parema tulemuse suunas.

10.3. Hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord

- 1) Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada 15 tööpäeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega.
- 2) Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest lõikes 1 nimetatud taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

10.4. Kokkuvõttev hindamine

Koolis koondatakse hinded poolaastahinneteks jaanuaris ja juunis. Kokkuvõttev hinne esitatakse viiepallisüsteemis või mitteeristatava hindegas (v.a. 1. klass).

- Kokkuvõtva hinde määramisel on õpetajal õigus hinnata õpilase teadmisi ja oskusi mitte ainult keskmise aritmeetilise hinde alusel, mis kuvatakse kooli infosüsteemis Studium, vaid lähtuda ka ülesannete sisust, mahust ja raskusastmest. Õpetaja võib arvestada:
 - ülesannete keerukust: hinnete lõplik määramine võib sõltuda sellest, kui keerulised või nõudlikud on olnud õpilase sooritatud ülesanded. Kõrgema raskusastmega ülesannete edukas täitmine võib tõsta lõpphinnet, isegi kui keskmine hinne on madalam;
 - õpilase arengut: arvestatakse õpilase edasiminekut ja arengut õppeperioodi jooksul. Kui õpilane on näidanud märkimisväärset paranemist või õppimisespühendumist, võib õpetaja seda hinnata positiivselt lõpphinne kujundamisel;
 - ülesannete täielikkust ja kvaliteeti: hinnatakse, kas õpilane on kõik ülesanded täielikult sooritanud ja kas tööde kvaliteet vastab nõutud tasemele;
 - kontseptuaalset arusaamist: õpetaja hindab, kuivõrd hästi on õpilane omandanud ja mõistnud õppeaine põhimõisteid ja -teooriaid.
- Kui õppeaine poolaastahinne või –hinnang on jäänud andmata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk” või antakse tulemustele samaväärne sõnaline hinnang.
- Õpilasele, kelle aastahinne on „puudulik” või „nõrk”, kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

- Aastahinnete või -hinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeaasta lõppu.
- Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, millest tulenevalt poolaastahinnetest või -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne teise poolaasta lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast teise poolaasta lõppu. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.
- Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.
- Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.
- Õppeainete kokkuvõtvad poolaasta ja aastahinded kantakse e-päevikusse ja tunnistusele. Aastahinded kantakse ka õpilasraamatusse.

10.5. Kasutatav hindamissüsteem

Õpilaste õpitulemusi hinnatakse numbriliselt, mitmeeristavalt (A, A+ MA) või sõnaliste kirjalike hinnangutega (I kooliastmes 1. klass).

Viiepalline hindedüsteem:

- hindegaga „5“ ehk „väga hea“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;
- hindegaga „4“ ehk „hea“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;

- hindegas „3“ ehk „rahuldav“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad põhikooli õpilasel edaspidi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus;
- hindegas „2“ ehk „puudulik“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui põhikooli õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus;
- hindegas „1“ ehk „nõrk“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda põhikooli õpilasel oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.

Viiepallisüsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, hinnatakse hindegas „5“ õpilast, kes on saavutanud 90-100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegas „4“ 75-89%, hindegas „3“ 50-74%, hindegas „2“ 20-49% ning hindegas „1“ 0-19%.

10.6 Mitteeristav hindamine (arvestatud+, arvestatud, mittearvestatud)

Mitteeristavalt hinnatakse 2.-8. klassi valikaineid ning muusikat.

Hindamiskriteeriumiteks on:

- 1) õppe plaanipärasust, loomingulisust ja ratsionaalsust;
- 2) õppekavas ettenähtud õpitulemuste saavutamist ning seonduvate pädevuste olemasolu veenvat tõendamist;
- 3) loodud materjalide tehnilist teostust, esteetilisust ja originaalsust;
- 4) oma praktilise tegevuse mõtestamist;
- 5) õpilase isiklikku arengut kursuse jooksul.

Lähtuvalt saavutatavatest õpitulemustest seavad õpetaja ja õpilane õpieesmärgid. Hindamisel võrreldakse õpilase arengut eelnevalt seatud õpieesmärkidega. Hindamispõhimõtteid peab õpilastele eelnevalt tutvustama ja need võivad õpilaste individuaalset arengut arvestades olla erinevad.

Mitteeristava hindamise puhul annab õpetaja õpilastele õppimist toetavat tagasisidet selle kohta, kui võrd on õpilane omandanud talle seatud eesmärgid. Tulemusega „arvestatud“ hinnatakse õpilast, kes saavutab seatud eesmärgid. Tulemusega „arvestatud+“ hinnatakse silmapaistvate tulemuste eest, mis ületavad õppekavas seatud eesmäärke (kooli esindamine kontsertidel, võistlustel, kooli ürituste korraldamine). Kui õpilane ei soorita püstitatud õppekava eesmäärke,

hinnatakse tema tulemus “mittearvestatuks”. Kui õpilane on saanud tulemuseks “mittearvestatud”, on tal kohustus osaleda ainekonsultatsioonides ning omandada oodatavad õpitulemused täiendava õppetöö alusel.

10.5.3 Õpetajad kasutavad vastavalt ainetunni ja käsitleva teema eripärale erinevaid motiveerivaid hindamismeetodeid nt punktisüsteem, suuline ja kirjalik tagasiside, tunnustamine, klepsud, templid jne.

10.7 Kirjeldavate sõnaliste hinnangute kasutamine põhikooli I ja II kooliastmes

Numbrilist hindamist ei teostata 1. klassis. Hindamine toimub läbi suulise hinnangu andmise kaks korda õppeaastas. Sõnaline hinnang toetub ainekavades iga õpitulemuse kohta koostatud õpitulemuse hindamise kriteeriumitele, mis on väljendatud erinevatel tasanditel.

Kokkuvõtvas hinnangus kajastub selgelt, kuivõrd taotletud õpitulemused on saavutatud.

Õpilase koolist lahkumisel või hiljemalt II kooliastme lõpul teisendatakse jooksva õppeaasta sõnalised hinnangud, mis on aluseks õpilase järgmisse klassi üleviimisel PGS § 29 lõikes 2 sätestatud hindekskaalasse.

Mitteeristava hindamise puhul teisendab kool sõnalised hinnangud järgmiselt:

MA – „2“, A – „4“ ja „A+“ – „5“

10.8 Põhikooli õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta õpilasele ja vanemale kirjaliku tagasiside andmise kord

Nõuded õpilase käitumisele ja hoolsusele on kirjas kooli kodukorras. Käitumise (sh hoolsuse) kohta toimub tagasisidestamine. Tagasisides kirjeldatakse käitumise (hoolsuse) tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning ettepanekuid edaspidiseks tegevuseks, mis toetavad õpilase käitumise (hoolsuse) kujunemist.

Õpilaste käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine, üldiste käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis ja koolivälistes olukordades.

Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetesse: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.

Käitumise ja hoolsuse hinnang antakse õpilasele ja vanemale kirjalikus vormis klassijuhataja poolt kaks korda õppeaasta jooksul Stuudiumi infosüsteemis.

Kui õpilasel ja tema vanemal ei ole võimalik saada teavet käitumisest (hoolsusest) elektroonilise õppeinfosüsteemi vahendusel, siis saavad nad koolile esitada vastava teabenõude. Õpilase ja/või vanema teabenõude alusel antakse õpilasele teavet käitumisest (hoolsusest) elektroonilise õppeinfosüsteemi väljavõttena. Väljavõtte elektroonilisest õppeinfosüsteemist toimetatakse õpilase

kätte. Väljavõtte elektroonilisest õppeinfosüsteemist saadetakse vanemale õpilase kaudu, kui õpilane on vähemalt 10 aastane. Noorema õpilase puhul saadetakse väljavõtte elektroonilisest õppeinfosüsteemist postiga, kui vanemaga ei ole kokku lepitud teisiti.

10.9 Kooli õppekava välise õppimise või tegevuse arvestamine koolisõpetatava osana

Põhikooli – ja gümnaasiumiseaduse § 17 lõike 4, „PRÕK“ § 15 lõike 9 ja *PRLÕK lisa 1 punkti 3.2 alapunkti 13* kohaselt võib õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema ja direktori või direktori volitatud õpetaja kokkuleppelkool arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetatava osana, tingimusel et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratletud õpitulemusi.

Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamine kooli õppekava osana annab paindlikuma võimaluse hariduse omandamiseks ja annab andekatele õpilastele võimaluse ennast teostada.

Tulemused loetakse samaväärseks õppekava läbimisel saavutatud õpitulemustega. Arvestades kooli õppekava välist õppimist või tegevust koolis õpetatava osana, peab olema arusaadav, millise õppimise põhjal on seda tehtud ja milliste õpitulemuste saavutamisel on kooli õppekava välist õppimist või tegevust arvestatud.

Omandatud pädevuse või õpitulemuse saavutatuse kinnituseks on koolil õigus nõuda täiendavat tõendusmaterjali õppekava välise õpingu kohta. Oluline on, kas õpitulemus või pädevus on omandatud. Õpitu peab kokku sobima nende õpitulemustega, mille saavutamist taotletakse. Saavutatud õpitulemust või pädevust on võimalik hinnata. Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamine koosneb järgmistest etappidest:

- taotleja nõustamine
- taotluse koostamine
- taotluse esitamine direktorile
- taotluse hindamine
- direktori otsus.

Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamiseks moodustab direktor taotluse hindamise komisjoni, kes koosneb õpetajatest ning kelle ülesanne on selgitada, kas kooli õppekavavälised õpingud või tegevused on võimaldanud nõutud õpitulemuste omandamist.

10.10 Täiendavale õppetööle jätmise, järgmisse klassi üleviimise ning

klassikursust kordama jätmise täpsustatud tingimused ja kord

Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle PRÕK § 22 lõikes 9 sätestatud tingimustel ja korras. Õpilase puhul, kes jäetakse õppenõukogu otsusega täiendavale õppetööle, on tegemist põhikooli-

ja gümnaasiumiseaduse § 46 lõike 5 kohaselt üldist tuge vajava õpilasega, sest tal on tekkinud takistusi koolikohustuse täitmisel või mahajäämus õpitulemuste saavutamisel. Õpilase täiendavale õppetööle jätmisega seotud menetlustoiminguid teostab õpilasnõustaja.

Õpetajad, kelle õpilased tuleks jätta täiendavale õppetööle, esitavad õpilasnõustajale kirjaliku analüüsi õpilase tugevate ja arendamist vajavate külgede, seni rakendatud meetmete kohta koos ettepanekutega täiendava õppetöö mahtude osas. Õpetajate esitatud analüüside põhjal teeb õpilasnõustaja ettepanekud täiendava õppetöö mahtude osas õppenõukogule.

Kui õppenõukogu on otsustanud õpilase jätmise täiendavale õppetööle, siis õpetaja koostab täiendava õppetöö läbiviimiseks kava vastavalt tundide arvule, mis on õpilasele täiendava õppetöö läbiviimiseks otsustatud. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu. Täiendavale õppetööle jätmise eesmärgiks on õppeaasta jooksul omandamata jäänud õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamise toetamine. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel õppeülesandeid. Täiendava töö tulemusi kontrollitakse ja hinnatakse.

Õpilase järgmise klassi üleviimise otsustab õppenõukogu. Õppenõukogu otsus õpilase järgmise klassi üleviimise kohta märgitakse kooliinfosüsteemis Stuudium ja õpilasraamatusse.

Õpilane jäetakse klassikursust kordama PRÕK § 22 lõikes 10 ja 11 sätestatud tingimustel ja korras. Klassipäevikusse kooliinfosüsteemis Stuudium ja õpilasraamatusse märgitakse õppenõukogu otsus õpilase klassikursust kordama jätmise kohta.

11 ÕPILASTE ARENGU JA ÕPPIMISE TOETAMISE KORRALDUS NING ÕPILASTE JUHENDAMISE JA HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE ÕPPEKORRALDUSE PÕHIMÕTTED, TUGITEENUSTE RAKENDAMISE KORD

Haridusliku erivajadusega (edaspidi HEV) õpilase õppe korraldamisel lähtutakse kaasava õppe põhimõtetest. Tulenevalt õpilase individuaalsest vajadusest tagatakse õpilasele võimetekohane õpe ja vajalik tugi õpetajate ja teiste koolitöötajate koostöös.

Õpilane on õpituge vajav, kui ta:

- saabus teisest koolist või riigist ning tema keeletase ei vasta kaasõpilaste tasemele;
- käitumisprobleemidega;
- kõne- ja intellektipuudega;
- tundeelu ja käitumishäiretega õpilane;
- on andekas õpilane.

HEV laste väljaselgitamisega tegeleb töörühm, kuhu kuuluvad õpilasnõustaja-sotsiaalpedagoog, klassijuhataja, aineõpetajad, logopeed, eripedagoog, koolipsühholoog, õppejuht ja vajadusel medõde.

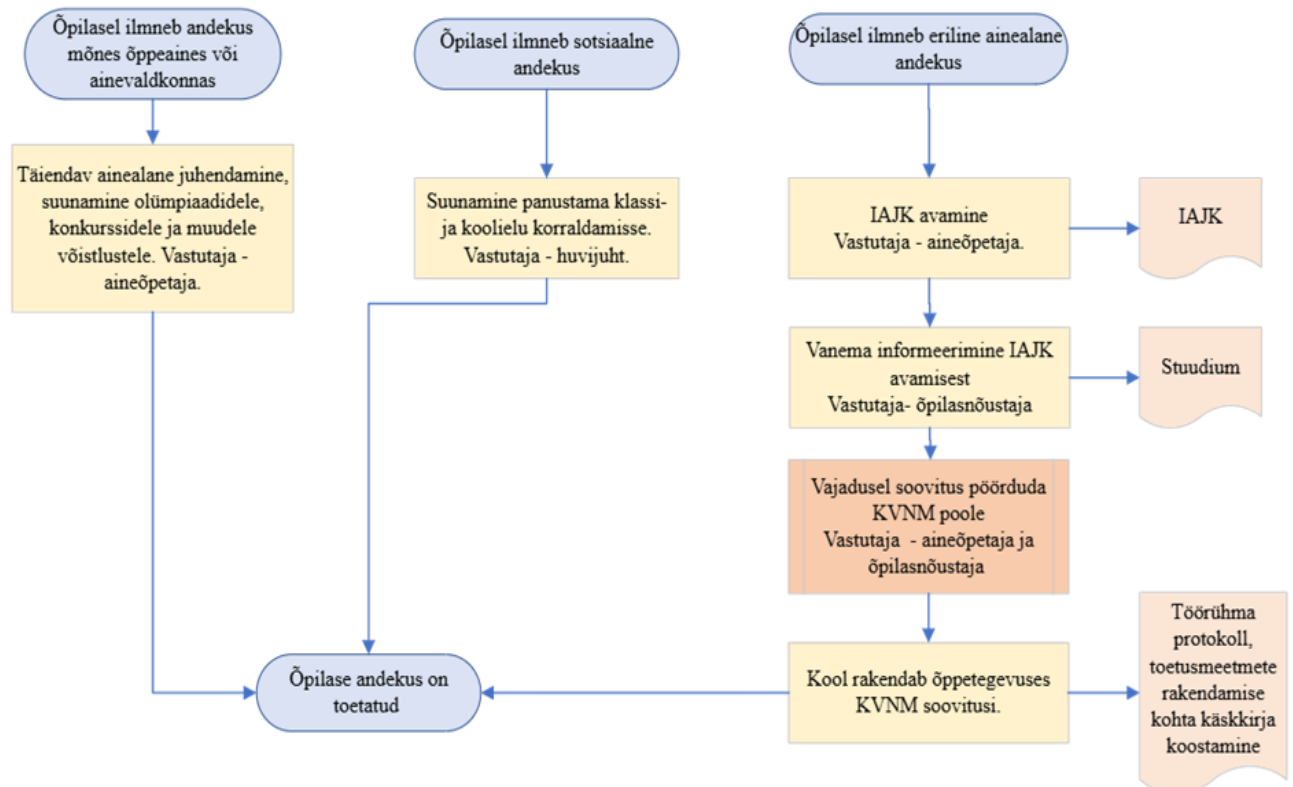
Töörühma töökorraldus:

- 1) Töörühm tuleb kokku vähemalt 2 korda aastas, vastavalt vajadusele ka sagedamini. Töörühma koosseis võib vastavalt vajadusele muutuda.
- 2) Töörühma koosolekud ja tulemused säilitatakse helisalvestisina ning hoitakse turvalises kohas vastavasisulises kaustas.
- 3) Töörühma kutsub üldjuhul kokku õpilasnõustaja, vajadusel võib töörühma kokku kutsuda klassijuhataja või õppejuht.
- 4) Töösse HEV lastega kaasatakse vajaduse korral koolivälise meeskond, linna sotsiaaltöötaja, lastekaitsespetsialist, piirkonnapolitseinik.

Erivajadustega õpilastele korraldatavad meetmed:

HEV	Meetmed	Eeldatav tulemus
andekas õpilane	individuaalsed nõustamised ja tunnid, harjutused, treeningud jms	tulemuslikkus linna, maakonna ja riiklikel võistlustel, konkurssidel, näitustel, olümpiaadidel jms
õpiraskustega õpilane	individuaalsed tunnid, õpetaja abi tunnid, järelevastamise tunnid, individuaalne õppekava, täiendavale õppetööle jätkmine	õpitulemuste saavutamine
keeletuge vajav õpilane	arenguvestlus, konsultatsioonid, järelevastamise tunnid, keeletoe rühmad, individuaalne õppekava, õpetaja abi tunnid	keeletase vastab kaasõpilaste tasemele
käitumise probleemidega õpilane	arenguvestlus, individuaalne lähenemine lähtudes käitumisprobleemist, vajadusel lapsevanema nõustamine lapsele vajaliku eriarsti teenus (-te) kasutamiseks	käitumisprobleemide positiivne dünaamika
kõne- ja intellektipuudega õpilane	logopeedi abi (kõne korrigeerimine) diferentseeritud õpe	kõne positiivne dünaamika, lõpueksamid on sooritatud

Andeka õpilase toetamise protsess on kirjeldatud voodiagrammina 2

Individuaalse õppekava rakendamine tugimeetmena põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses § 58 lõikes 3 sätestatud tähenduses toimub põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses § 58 lõigetes 1 kuni 9 ja § 12 lõikes 1 sätestatud tingimustel ja korras. Õpilane viiakse individuaalsele õppekavale üle Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a määruse nr 265 „Eesti Hariduse Infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“ § 28 punkti 6 alusel, mille kohaselt individuaalsele õppekavale üleviimine vormistatakse direktori käskkirja.

Haridus- ja teadusministri 25. augusti 2010. a määruse nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“ § 6 lõike 2 kohaselt märgitakse õpilasraamatu õpilase leheküljele andmed individuaalse õppekava rakendamise kohta.

Lihtsustatud õppes rakendatakse individuaalset õppekava PGS §-s 18 sätestatud tingimustel ja korras. Individuaalne õppekava koostatakse kõigile lihtsustatud õppel olevatele õpilastele, kes õpivad klassis, kus õppetöö toimub PRÕK järgi.

12 KARJÄÄRIÕPPE JA NÕUSTAMISE KORRALDAMINE

Karjääriõppe eesmärgiks on aidata õpilastel, sh LÕK alusel õppivatel õpilastel, arendada teadlikkust iseendast, anda teavet muutuvasttöömaailmast, elukutsetest ja õppimisvõimalustest ning kujundada hoiakuid ja toimetulekuoskusi, mis soodustavad kaasaegsesse töömaailma sisenemist, karjääriotsuste tegemist ning eneseteostust.

Kool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku

õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks.

Karjääri kujundamine ja elukestev õpe on läbiv teema ainetundides ja õpilasega kord aastas peetaval arenguvestlusel. Põhikooli III kooliastme õpilastele korraldab klassijuhataja, õpilasnõustaja ja õppejuht koostöös külalislektorite loenguid ning isiksus-, kutsesobivus- ja muid teste koostöös Töötukassaga. Erialavaliku tegemisel on toeks ka kutsekoolide ja gümnaasiumide külastused ja meistriklässides osalemine.

Karjääriõppe raames toimuvad ülekoolilised projektid ja üritused, edasiõppimisvõimalusi tutvustavad loengud, koostöö ülikoolidega, gümnaasiumidega ja õpilasvahetus VeniVidiVici projekti raames.

13 ÕPILASTE JA LASTEVANEMATE TEAVITAMISE JA NÕUSTAMISE KORRALDUS

Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele.

Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes kooli infosüsteemi Stuudium kaudu.

Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks selgitatakse väljaõpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning vajadusel korraldatakse diferentseeritud õpet. Õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, tagatakse täiendav pedagoogiline juhendamine väljaspool õppetunde.

Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.

Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse ja süsteemse, vajaduspõhise korralduse.

Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks poolaasta algul.

Abi ja nõustamise saamiseks pöördub lapsevanem klassijuhataja, aineõpetaja, õppejuht või direktori poole Stuudiumi kaudu.

Õpetajate e-posti aadressid ja kooli üldine e-posti aadress on avaldatud kooli kodulehel. Koolitöötaja vastab õpilase või vanema kirjalikule pöördumisele kolme tööpäeva jooksul, määrates vajaduse korral pikema vastamistähtaja. Keeruliste küsimuste arutamiseks lepitakse kokku kohtumine osapooltele sobival ajal.

Õpetaja ei ole kohustatud jagama oma isiklikku telefoninumbrit õpilaste ja vanematega.

Kooli alusdokumendid (põhimäärus, arengukava, õppekava, kodukord, arenguveestluste kord, kooli vastuvõtu tingimused ja kord), üldtööplaan, ühisürituste kalender ja päevakava on avaldatud kooli kodulehel. Klassijuhataja teavitab õpilasi ja vanemaid kavandatavate ühisürituste üksikasjadest Stuudiumi kaudu.

Kooli päevakava (sh huviringide tunniplaan) avaldatakse kooli kodulehel hiljemalt üks tööpäev enne õppeaasta või II poolaasta algust. Õppekorralduse erakorralistest muudatustest teatab õpilastele ja vanematele klassijuhataja, õpetaja, õppejuht või direktor Stuudiumi kaudu.

Õpetaja arutab õpilastega õppeaasta alguses algava perioodi peamisi õppeteemasid, vajalikke õppevahendeid, oodatavaid õpitulemusi ning nende hindamise, sealhulgas järelvastamise ja kokkuvõtva hinde kujunemise põhimõtteid ja korda ning teeb vastava sisuga sissekande Stuudiumisse.

Õpilasele õppetöö küsimustes nõu andmiseks on igal õpetajal nädalas vähemalt üks 45minutiline konsultatsiooniaeg. Kui õpetaja ei ole määranud kindlat konsultatsiooniaega ega -kohta, on õpilasel õigus saada konsultatsiooni õpetajaga kokkulepitaval ajal ja kohas nädala jooksul. Konsultatsioon võib toimuda ka elektroonilise kanali kaudu. Järelvastamine toimub õpetajaga kokkulepitud ajal. Kõik küsimused püütakse lahendada samal tasandil, kus nad tekivad. Kui õpilane või vanem ei jõua kokkuleppele õpetajaga, on tal õigus pöörduda klassijuhataja või õppejuhi poole. Kui ka õppejuhiga ei saavutata kokkulepet, võib pöörduda direktori poole.

Õpilaste nõustamise ja õpiabi osutamise eesmärgil viiakse koolis läbi:

- õpilaste arenguveestlused;
- ainealased konsultatsioonid ja järelvastamised;
- pikapäevarühmade tunnid 1.-4. klassi õpilastele;
- individuaalsed konsultatsioonid ja järelvastamise tunnid õpilastele, kes on saanud kokkuvõtvas hinded puuduliku või kokkuvõttev hinne on jäänud mingil põhjusel välja panemata;
- logopeedi, eripedagoogi, koolipsühholoogi ja õpilasnõustaja/sotsiaalpedagoogi abi.

14 ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED

14.5 Õpetajate koostöö

Igal kooli töötajal on võimalik osaleda kooli arengut puudutavate teemade püstitamises, arutelus ning otsuste langetamises.

Kooli põhidokumendid, juhendid ja blanketid on kõigile kättesaadavad *OneDrive*-is, infot edastatakse Stuudiumi või Outlook-i kaudu.

Vajaduse korral kutsub õppejuht kokku temaatilise õpetajate koosoleku, näiteks õpilase, klassi või kooliastme küsimuste arutamiseks või alustavate õpetajate toetamiseks.

Koolis on loodud tööruhm, mille eesmärk analüüsida kooli õpilaste hariduslike erivajadusi ja tekkivaid raskusi, ning taotleda HEV-õpilaste õppeprotsessi vajalikke muudatusi ellu sisseviimist. Töörühma tööd koordineerib direktori poolt määratud kooli HEV-koordineerija, töörühma koosseisu kuuluvad aineõpetajad, kooli HEV-koordineerija, tugispetsialistid ning juhtkond.

Tähtsamad õppe- ja kasvatusotsused arutatakse läbi õppenõukogus, mille ülesandeid ja töökorda reguleerib asjaomane haridus- ja teadusministrimäärus

<https://www.riigiteataja.ee/akt/13351105?leiaKehtiv>

Õpetajad teevad koostööd õppenõukogus ning jagavad kogemusi iganädalastel koostöökoosolekutel ning kolleegidega suhtlemisel. Õpetajad toetavad üksteist õppematerjalide otsimisel, loomisel, õppekäikude ja iseseisva õppimise päeva planeerimisel ning korraldamisel, analüüsivad tehtut ja tagasisidestavad.

Vastavalt vajadusele koondutakse töögruppideks, mis tegelevad kooli arendustegevusega või mõne muu hetkel koolis päevakohase õppe-kasvatustegevuse teemaga.

Kogu meeskonna hõlmava koostöö aeg kavandatakse eelkõige koolivaheaegadele või õpilaste iseseisva töö päevale, mida korraldatakse vastavalt õppeaasta üldtööplaanile.

14.6 Õpetaja töö planeerimise põhimõtted

Õpetaja töö planeerimine toimub kooli õppekava ja vastava aine ainekava alusel lähtudes PRÕK-is sätestatud üldistest põhimõtetest õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisele ja korraldamisele.

Õpetajad kavandavad oma töö ainekavade põhjal (pool)aastate lõikes.

Klassijuhataja töö korralduse aluseks on kooli sündmuste- ja üldtööplaan ning õppe- ja kasvatustöö üldeesmärgid.

15 KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

Kooli õppekava koostamine ja arendamine toimub õpilaste, õpetajate, koolijuhtkonna, kooli hoolekogu, lastevanemate, kooli pidaja ja teiste õppeasutuste ning organisatsioonide koostöös, kusjuures aluseks on kehtiv riiklik õppekava.

Õppekava koostamisel ja arendamisel kasutatakse erinevaid töövorme.

Parandus- ja muudatusettepanekuid võivad esitada kõik õppenõukogu liikmed.

Kooli juhtkond esitab uuendatud õppekava õppenõukogule, hoolekogule ja õpilasesindusele arvamuse avaldamiseks.

Õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab kooli direktor.

Üldjuhul koostatakse kooli õppekava muudatused selle arvestusega, et need jõustuvad kinnitamisele järgneva õppeaasta 1. septembril.

Kool avalikustab, tulenevalt PGS §69 lõikes 1 sätestatud nõudest, kooli õppekava koos muudatustega kooli veebilehel ja loob kooli raamatukogus võimalused kooli õppekavaga tutvumiseks.